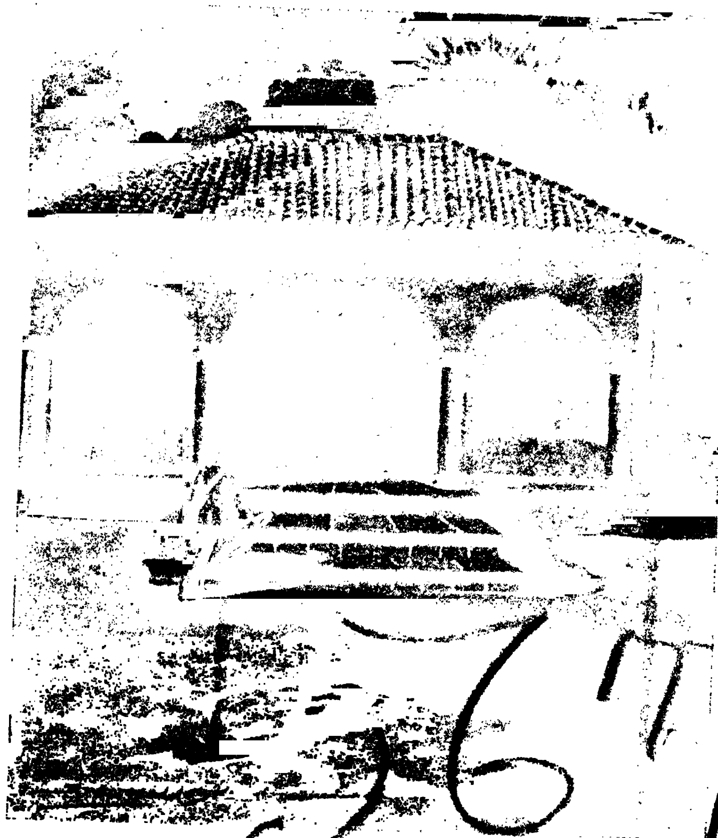
MY FIRST STEPS IN ENGLISH
BOOK II

MACMILLAN & COMPANY, LIMITED
BOMBAY CALCUTTA MADRAS LONDON
1931

Price : 8 Annas

MY FIRST STEPS IN ENGLISH
BOOK II

MACMILLAN & COMPANY, LIMITED
BOMBAY CALCUTTA MADRAS LONDON
1931

Price: 8 Annas

Printed by V. P. Pendherkar, at the Tutorial Press,
211a, Girgaon Back Road, Bombay and Published by F. E. Francis,
for Messrs. Macmillan & Co., Ltd., Fort, Bombay

PREFACE

Every one who has experience of teaching a foreign language to young children knows how difficult it is to hit upon some sound and rational method at the very start. This little book, the first of a series is intended to provide such a method in respect of the teaching of English in our Anglo-Vernacular Schools. It is an attempt to present what, for want of a better name, may be called the Synthetic Method for the study of English—a method which is neither the Indirect one employed in the *Pâthmālās* so largely in use in the early stages, nor the Direct one which for children who have no opportunities of using English in the playground or the home has obvious difficulties of its own. The method adopted in this book seeks to co-ordinate the good features of both these methods and to steer clear of those which in practice present serious inconveniences.

Our principal aim has been to adapt the lessons and the knowledge imparted through them to the mental growth of the average beginner and to ensure ease and rapidity in his acquiring the correct use of English words and sentences at this early stage.

A successful use of this book demands that the following suggestions be observed :—(1) The main

effort should be to see that the young beginner learns to form sentences 'in the rough'. Exactness and elaboration should not be insisted upon at an early stage. (2) The grammatical portions of this book are of subsidiary interest. The beginner should not be made to commit rules to memory; nor unless it is specially desired, should his knowledge of the rules be tested. (3) The child's progress should be very gradual and nothing should be done which might tend to shake his confidence in his steady advance.

Teachers of this series are kindly invited to communicate to the publishers any difficulties they or the children experience in the use of this book and to make suggestions for meeting these or making further improvements in the method or the text.

CONTENTS

Part I

Part II

MY FIRST STEPS IN ENGLISH
BOOK II

PART I

LESSON I
Transitive and Intransitive Verbs

[1]

I laugh.
Manu sleeps.
The lion roars.
The sun rises in the morning.
Stars shine by night.
The master sits on a chair.
The kite flies high up in the air.
His horse runs very fast.

ઉપરનાં વાક્યોમાં વપરાયલાં ક્રિયાપદો તપાસો.

દરેક વાક્યમાં કર્તા જે કામ કરે છે તે માત્ર ક્રિયાપદથી પૂરી રીતે કહેવાયું છે.

અર્થ પૂરો કરવા એ ક્રિયાપદો જોડે કર્મની જરૂર રહી નથી. માટે એ ક્રિયાપદો Intransitive રીતે વપરાયલાં છે.

Intransitive = અકર્મક.

[2]

I win a prize.

The master reads a book.

Hari sings a song.

A mother loves her child.

My sister knits stockings.

The Raja shoots tigers in the jungle.

My mother cooks rice and curry.

Manu's house has four windows.

Do you play cricket ?

Has he a watch ?

Does Nanu not write his home work ?

Has Rama a pen ?

Do dogs eat grass ?

Does Lila sell fruit ?

Do young children shoot birds ?

Do masons build houses ?

આ વિભાગમાં આપેલાં વાક્યોમાં માત્ર ક્રિયાપદથી ક્રિયાનો પૂરો અર્થ સૂચવાયો નથી. પણ કોના ઉપર ક્રિયા થઈ તે બતાવનાર કર્મ પણ વપરાયું છે. માટે એ ક્રિયાપદો Transitive રીતે વપરાયાં છે.

Transitive = સકર્મક.

મનોયત્ન

(1) નીચેનાં Transitive ક્રિયાપદો વાપરી વાક્યો બનાવો:—

To have	To climb	To write
To make	To throw	To break
To buy	To keep	To please
To milk	To ride	To love
To eat	To sell	To kill

(2) નીચેનાં Intransitive ક્રિયાપદો વાપરી વાક્યો બનાવો:—

Am	To weep	To rise
To shine	To sleep	To fly
To laugh	To walk	To run

(3) નીચેનાં ક્રિયાપદો વાપરી વાક્યો બનાવો, અને તે Transitive કે Intransitive ક્રિયાપદ છે તે જણાવો.

To be	To sing	To laugh
To fill	To write	To see
To fall	To drink	To build
To sit	To bring	To jump
To want	To tell	To run

(4) નીચેનાં વાક્યોમાં વપરાયલાં ક્રિયાપદો Transitive છે કે Intransitive છે તે જણાવો, અને જે ક્રિયાપદ Transitive હોય તેનું કર્મ પણ બતાવો.

1 Manu loves Rama's dog.
2 There is a tiger in the circus.
3 Kamala does not dance.
4 The boy has a nice cap.
5 I do not know the man.
6 There are twenty pens in that box.
7 I see a cow, a horse, and a buffalo.
8 The elephant drinks water.
9 Yakub comes here.
10 The cowherd milks his cows.
11 Shirin reads a book.
12 Ram Narayan's father is a doctor.
13 Have you any sisters ?
14 Hari has a piece of chalk in his hand.

15 The gardener grows pretty flowers.
16 Does he not grow vegetables ?
17 How many hours a day do you work ?
18 The sun sets in the west.
19 Where does the sun go at night ?
20 Do the children play cricket ?

NEW WORDS

to roar = ગર્જના કરવી
to rise = ઊગવું
a star = તારો
by = વડે, થી
night = રાત
by night = રાતે
a kite = સમડી
to fly = ઊડવું
high = ઊંચું
sky = આકાશ
fast = જલદી, ઝડપ
to win = જીતવું
a prize = ઇનામ
to knit = ગુંથવું
a stocking = મોજું
a hunter = શિકારી
to shoot = તાકીને મારવું
a jungle = વન
to cook = રાંધવું
curry = કઢી
rice = ચોખા
every = દરેક
to write = લખવું
an exercise = મનોયત્ન
a bird = પક્ષી
a mason = કડીઓ
to build = બાંધવું
to climb = ચઢવું
to throw = નાંખવું, ફેંકવું
to break = ભાંગવું
to kill = મારી નાંખવું
to fill = ભરવું
to fall = પડવું
to bring = લાવવું
to know = જાણવું, ઓળખવું
about = આસરે
a buffalo = ભેંસ
a cowherd = ગાયનો ભરવાડ

a doctor = ડાક્ટર, વૈદ્ય
any = ગમે તે એક, કોઈક
piece = ટુકડો
chalk = ચાક
a gardener = માળી
to grow = ઉગાડવું, ઉગવું
vegetable = શાક ભાજી
an hour = કલાક
to work = કામ કરવું
to set = આથમવું
west = પશ્ચિમ
at night = રાતે

LESSON II

The Direct Object and the Indirect Object

I give a book.	I give *Suman* a book.
I tell a story.	I tell *you* a story.
The master teaches a lesson.	The master teaches *the boys* a lesson.
Freni brings water.	Freni brings *me* water.
The scout does a good turn.	The scout does *him* a good turn.
My mother offers a prize.	Mother offers *us* a prize.

The master promises a holiday.	The master promises *me* a holiday.

ઉપર સામસામાં ગોઠવેલાં વાક્યો સરખાવો.

I give a book. હું ચોપડી આપું છું.

Question. What do I give?

સવાલ. શું આપું છું?

Answer. I give a book.

જવાબ. ચોપડી આપું છું.

એમાં a book, ચોપડી, એ મુખ્ય કર્મ છે, તે Direct object, કહેવાય.

Direct object=મુખ્ય કર્મ (બીજી વિભક્તિનું કર્મ).

તેજ પ્રમાણે The master teaches a lesson, એ વાક્યમાં a lesson એ Direct object છે.

પણ એજ વાક્યોની સામે ગોઠવેલાં વાક્યો તપાસો.

I give *Suman* a book.

હું સુમનને ચોપડી આપું છું.

Question. To whom do I give a book?

સવાલ. હું કોને ચોપડી આપું છું?

Answer. I give *Suman* a book.

જવાબ. હું સુમનને ચોપડી આપું છું.

એમાં Suman એ ગૌણ કર્મ છે, તે Indirect object કહેવાય.

Indirect object=ગૌણ કર્મ (ચોથી વિભક્તિનું કર્મ).

તેજ પ્રમાણે The master teaches *the boys* a lesson, એ વાક્યમાં the boys એ Indirect object છે.

નોંધ ૧. જેને કંઈ આપવામાં આવ્યું હોય, અથવા જેને કંઈ કર્યું હોય તે ક્રિયાપદના Indirect object તરીકે આવે.

નોંધ ૨. સાધારણ રીતે Indirect object ક્રિયાપદ પછી તરતજ અને Direct object ની આગળ આવે છે. દા. ત. I give him a book એ વાક્યમાં ૧ ક્રિયાપદ (give), ૨ Indirect object (him), અને પછી ૩ Direct object (a book) એ ક્રમ છે.

નોંધ ૩. નીચેનાં વાક્યો સરખાવોઃ—

I gave *Suman* a book.	I gave a book *to Suman.*

Freni brings *me* water.	**Freni brings water *for me*.**

આ રીતે to અથવા for નામયોગી અવ્યય (preposition) વાપરી Indirect object ને Direct object ની પછી લાવી શકાય છે.

મનોયત્ન

(1) ખાલી રાખેલી જગામાં (Direct) object ઉમેરી વાક્યો પૂર્ણ કરો:—

1 She cooks.........
2 Bakul keeps.........
3 Does the horse eat.........?
4 He burns.........
5 Lions kill.........
6 Mani learns.........
7 Good girls feed.........
8 Those men there carry......in their hands.
9 I drink.........every morning.
10 That cruel boy beats.........

(2) ખાલી રાખેલી જગામાં Indirect object ઉમેરી વાક્યો પૂર્ણ કરો:—

1 I offer.........a book.
2 My friend sends.........a present.

3 The head-master teaches..........
English and Arithmetic.

4 His mother cooks......a good dinner.

5 My father promises.........a gift on
my birthday.

(3) નીચેનાં વાક્યોમાં જરૂર પ્રમાણે Indirect object અને Direct object મૂકો:—

1 My sister brings.........flowers.

2 His father buys him.........

3 My friend lends me.........

4 The servant brings........./.........

5 Rustom teaches........./..........

6 Rama writes his uncle.........

7 I ask.........a question.

8 He does not give.........an answer.

9 The master gives........./.........

10 The mason builds........./.........

(4) નીચેનાં વાક્યોમાં to અથવા for એ preposition (નામયોગી અવ્યય) પછી આવતાં કર્મને ક્રિયાપદના Indirect object તરીકે વાપરી વાક્ય ફરી લખો:—

દાખલો: I give a pen to Rehman, એ વાક્યને ઉપર જણાવ્યા પ્રમાણે ફેરવતાં I give Rehman a pen, એ પ્રમાણે થાય છે.

1 Suna makes a garland for her
brother.

2 Her brother offers a present to her.
3 Does your servant fetch water for you ?
4 He writes a letter to his friend.
5 The master explains a new lesson to the class.
6 A boy puts many questions to him.
7 My neighbour does not lend his spade to me.
8 The gardener promises mangoes to her.

NEW WORDS

a story = વાર્તા
to teach = શીખવવું
a turn = બદલો
a scout = બાળવીર
to offer = આપવા માંડવું
to promise = વચન આપવું
a dinner = જમણ
to lend = ધીરવું
to burn = બળવું, બાળવું
to learn = શીખવું
to feed = ખવાડવું
those = પેલા (thatનું બહુવચન)
to carry = લઈ જવું, ઉચકી જવું
their = તેમનું
morning = સવાર
to beat = ફટકાવવું, ઠોકવું
a letter = પત્ર
a servant = નોકર
a bed = બીછાનું, પથારી
to send = મોકલવું
a present = બક્ષીસ
head = મુખ્ય
head-master = મુખ્ય શિક્ષક
English = અંગ્રેજી
Arithmetic = ગણિત
gift = બક્ષીસ
birth = જન્મ
day = દિવસ

birthday = જન્મદિવસ
to ask = પૂછવું
an answer = જવાબ
a garland = હાર
to fetch = લાવવું
water = પાણી
to explain = સમજાવવું
a neighbour = પાડોશી
a spade = કોદાળી

LESSON III

The Tense

[1]

We play.

You laugh.

He kills a snake.

We kick the ball.

These girls cook our food.

ઉપલા દરેક વાક્યમાં ક્રિયાપદ ચાલુ ક્રિયા સૂચવે છે.

We play, અમે રમીએ છીએ, એ વાક્યમાં 'play', 'રમીએ છીએ' એ ક્રિયા ચાલુ વખતમાં બને છે. માટે એ વાક્યમાં ક્રિયાપદ present tense માં કહેવાય.

Present = વર્તમાન

Tense = કાળ, વખત

Present tense = વર્તમાનકાળ

એજ પ્રમાણે ઉપર આપેલાં બીજાં વાક્યોમાં laugh, kill, kick, cook, એ ક્રિયાપદો પણ Present tense માં છે.

સાધારણ નિયમ એવો છે કે ત્રીજા પુરુષ એક વચનનાં ક્રિયાપદને s પ્રત્યય લગાડવાથી, તેનું વર્તમાન-કાળનું રૂપ થાય છે; બહુવચનનાં ક્રિયાપદ કંઈ પણ પ્રત્યય વિના વર્તમાનકાળનાં રૂપ તરીકે વપરાય છે.

[2]

We play*ed*.
You laugh*ed*.
He kill*ed* a snake.
We kick*ed* the ball.
These girls cook*ed* our food.

ઉપલા દરેક વાક્યમાં ક્રિયાપદ અત્યાર પહેલાં થએલી, એટલે કે આગલા વખતમાં બનેલી ક્રિયા સૂચવે છે.

We play*ed*, અમે રમ્યા, એ વાક્યમાં 'play*ed*' 'રમ્યા' એ ક્રિયા આગલા વખતમાં બની હતી. માટે એ વાક્યમાં ક્રિયાપદ Past tense માં કહેવાય.

Past = ભૂત, આગલું, બની ગએલું

Past tense = ભૂતકાળ

નોંધ. સાધારણ નિયમ એવો છે કે ક્રિયાપદનાં મૂળ રૂપને ed પ્રત્યય લગાડવાથી તેનું ભૂતકાળનું રૂપ બને છે. માટે ઉપર આપેલાં વાક્યોમાં

to play નું ભૂતકાળનું રૂપ play*ed*,
to laugh „ laugh*ed*,
to kill „ kill*ed*,
to kick „ kick*ed*,
to cook „ cook*ed*,

એ પ્રમાણે રૂપ બન્યાં છે.

[3]

We *shall* play.
You *will* laugh.
He *will* kill a snake.
We *shall* kick the ball.
These girls *will* cook our food.

ઉપલા દરેક વાક્યમાં ક્રિયાપદ હવે પછી થનારી ક્રિયા સૂચવે છે.

We *shall* play, અમે રમીશું, એ વાક્યમાં '*shall* play', 'રમીશું'. એ ક્રિયા હવે પછી બનશે. માટે એ વાક્યમાં ક્રિયાપદ Future tense માં કહેવાય.

Future = ભવિષ્યનું, હવે પછી બનનારૂં

Future tense = ભવિષ્યકાળ

નોંધ. સાધારણ નિયમ એવો છે કે મુખ્ય ક્રિયાપદના મૂળ રૂપ સાથે shall અથવા will સાહાય્યકારક ક્રિયાપદની મદદથી તેનું ભવિષ્યકાળનું રૂપ બને છે. માટે ઉપર આપેલાં વાક્યોમાં

to play	નું ભવિષ્યકાળનું રૂપ	*shall* play,
to laugh	,,	*will* laugh,
to kill	,,	*will* kill,
to kick	,,	*shall* kick,
to cook	,,	*will* cook

એ પ્રમાણે રૂપ બન્યાં છે.

મનોયત્ન

(1) નીચે આપેલાં વાકયોનાં ક્રિયાપદ Present tense માં છે; તે દરેકને (૧) Past tense, અને (૨) Future tense માં ફેરવી વાકયો ફરી લખો.

દાખલો : Boys laugh. *(Present tense)*

એને ફરી લખતાં (૧) Boys laughed. (Past tense)

(૨) Boys will laugh.(Future tense)

એ પ્રમાણે થાય છે.

1 Hari kills a scorpion.
2 My aunt lights the lamp.
3 The girls fill the pot with water.
4 Our gardener works hard.
5 Latif opens his umbrella.
6 Those girls boil water.
7 The boat sails in the river.
8 My aunt cooks our food every day.
9 We play football.
10 The gardener picks flowers.

(2) નીચે આપેલાં વાક્યોનાં ક્રિયાપદ Past tense માં છે; તે દરકને (૧) Present tense, અને (૨) Future tense માં ફેરવી વાક્યો ફરી લખો:—

1 The horse jumped.
2 A kind boy helped the blind man.
3 That tall man walked very fast.
4 A cat climbed on the wall.
5 The lion roared in his cage.
6 Sita filled her pot with water.
7 His brother failed in the examination.

8 The girls in the garden gathered flowers.
9 The master called you.
10 The farmer worked hard in the field.

(3) નીચે આપેલાં વાક્યોનાં ક્રિયાપદ Future tense માં છે; તે દરેકને (૧) Present tense, અને (૨) Past tense માં ફેરવી વાક્યો ફરી લખો:—

1 We shall ask him a question.
2 He will answer me.
3 God will help you.
4 The school will re-open on Monday.
5 He will jump from the tree.
6 We shall play cricket in the field.
7 The boy will lift the box.
8 The master will call the boy.
9 The cat will kill the mice.
10 We shall offer him some fruit.

(4) કૌંસમાં બતાવેલાં ક્રિયાપદને (૧) Present tense માં, (૨) Past tense માં, (૩) અને Future tense માં વાપરી નીચેનાં વાક્યો પૂર્ણ કરો.

1 The stag (to look) into the water.
2 The horses (to jump) over the wall.
3 The boys in the fourth class (to learn) the Geography of India.

4 His father (to ask) him a question.
5 Nanu (to work) very hard.
6 Our guest (to stay) here.
7 Our team (to play) a match.
8 The dog (to lick) a bone.
9 The farmer (to till) his field.
10 The boy (to open) the window.
11 The naughty boy (to soil) his own clothes.

NEW WORDS

a snake = સાપ
to kick = લાત મારવી
these = આ (this નું બહુવચન)
food = ખોરાક
a scorpion = વીંછી
to light = સળગાવવું
a lamp = દીવો
a pot = વાસણ
with = વતી
well = સારી રીતે
to re-open = ઉઘાડવું
an umbrella = છત્રી
to boil = ઉકાળવું
a boat = હોડી, નાનું વહાણ
to sail = હંકારવું
a river = નદી
football = ફૂટ બૉલ
to pick = ચૂંટવું
to help = મદદ કરવી
blind = આંધળું
a cat = બિલાડી
to fail = નિષ્ફળ જવું
an examination = પરીક્ષા
to gather = ભેગા કરવું
industrious = ઉદ્યમી
hard = સખત, સખત રીતે
God = ઈશ્વર
to lift = ઊંચકવું
a stag = સાબર
to look = ધ્યાન આપી જોવું

into = ની અંદર
over = થી, ઉપર
Geography = ભૂગોળ
India = હિન્દુસ્તાન
to bask = તડકો ખાવો
sunshine = તડકો
a guest = મહેમાન
to stay = રહેવું

a match = હરીફાઈની રમત, સ્પર્ધાની રમત
to lick = ચાટવું
a bone = હાડકું
a farmer = ખેડુત
to till = ખેડવું
naughty = તોફાની
to soil = બગાડવું

LESSON IV

The Present Tense

1	I walk.	We walk.
	Thou walk*est*.	You walk.
	He walk*s*.	They walk.
2	I laugh.	We laugh.
	Thou laugh*est*.	You laugh.
	He laugh*s*.	They laugh.
3	I watch.	We watch.
	Thou watch*est*.	You watch.
	He watch*es*.	They watch.

4 I dress. We dress.
Thou dress*est*. You dress.
He dress*es*. They dress.

5 I try. We try.
Thou tri*est*. You try.
He tri*es*. They try.

આ દાખલાઓમાં ક્રિયાપદનાં વર્તમાનકાળનાં રૂપ વાપર્યાં છે.

ક્રિયાપદના વર્તમાનકાળનાં રૂપ બનાવવા સાધારણ નિયમ નીચે પ્રમાણે છે.

(૧) બહુવચનમાં ક્રિયાપદનું મૂળ રૂપજ વર્તમાનકાળનાં રૂપ તરીકે વપરાય છે.

(૨) પહેલા પુરુષ એકવચનમાં પણ ક્રિયાપદનું મૂળ રૂપજ વર્તમાનકાળનાં રૂપ તરીકે વપરાય છે.

(૩) બીજા પુરુષ એકવચનનાં ક્રિયાપદને st કે est પ્રત્યય લગાડવાથી તેનું વર્તમાનકાળનું રૂપ થાય છે. (પણ યાદ રાખવું કે અંગ્રેજીમાં બીજા પુરુષ એકવચનનો ઉપયોગ જવલ્લેજ થાય છે, અને તેથી એ પ્રયોગ પર હાલ બહુ ધ્યાન આપવાની જરૂર નથી.)

(૪) ત્રીજા પુરુષ એકવચનનાં ક્રિયાપદને s પ્રત્યય લગાડવાથી તેનું વર્તમાનકાળનું રૂપ બને છે.

નોંધ. એ પ્રમાણે s પ્રત્યય લગાડતાં જોડણીના સામાન્ય નિયમો* ધ્યાનમાં રાખવા.

To be અને to have ક્રિયાપદના વર્તમાન-કાળનાં રૂપ નીચે પ્રમાણે છે તે ધ્યાનમાં રાખવું.

To be

	એકવચન	બહુવચન
પહેલો પુરુષ	I am.	We are.
બીજો પુરુષ	Thou art.	You are.
ત્રીજો પુરુષ	He is.	They are.

To have

	એકવચન	બહુવચન
પહેલો પુરુષ	I have.	We have.
બીજો પુરુષ	Thou hast.	You have.
ત્રીજો પુરુષ	He has.	They have.

*** જોડણીના સામાન્ય નિયમો.**

૧. જે શબ્દોના મૂળ રૂપમાં છેડે s, sh, ss, ch, x, z, zz કે o હોય તેને વ્યંજન થી શરૂ થતા પ્રત્યય લગાડતાં તે પ્રત્યય આગળ e મૂકી પછી પ્રત્યય વપરાય છે.

૨. શબ્દનાં મૂળ રૂપમાં છેડે y હોય, અને એ y ની તરતજ આગળ વ્યંજન હોય, તો તે y ને બદલે ie મૂકી પછી પ્રત્યય લાગે છે.

મનોયત્ન

(1) કૌંસમાં બતાવેલા ક્રિયાપદોના Present tense નાં રૂપ વાપરી નીચે આપેલાં વાક્યો પૂર્ણ કરી ફરી લખો.

1 The sun (to shine) in the sky.
2 We (to go) to school.
3 Sita (to go) to school.
4 Rehman (to read) a book.
5 The boys (to read) their lessons.
6 Rama (to wash) his face.
7 Sita (to stitch) her clothes.
8 The mother (to kiss) the baby.
9 He (to play) in the garden.
10 The bird (to fly) to its nest.
11 The baby (to cry) in its cradle.
12 A bee (to buzz) in the garden.
13 The horse (to eat) grass.
14 He (to mix) soap and water.
15 The boys (to watch) the game.
16 Freni (to watch) the game.
17 The cruel boy (to crush) the ant.
18 The boy (to press) his book.
19 The mother (to dry) our clothes.
20 I (to try) this soap.

(૨) નીચેનાં રૂપ ક્રિયાપદ તરીકે વાપરી વાક્યો બનાવો.

tries	watches	fixes	talks
go	does	cook	wash
pry	pray	prays	praise
pries	praises	promises	dress

NEW WORDS

to watch = ધ્યાનથી જોવું
to dress = કપડાં પહેરવાં, કપડાં પહેરાવવાં
to try = કોશીશ કરવી
to go = જવું
to wash = ધોવું
to stitch = ટાંકા મારવા
to kiss = ચુંબન કરવું
to fly = ઊડવું, ઊડીને જવું
to cry = રડવું
a cradle = પારણું
to buzz = ગણગણ કરવું
to mix = એકઠું કરવું, મિશ્ર કરવું
a game = રમત
to crush = કચડી નાંખવું
to press = દબાવવું
to dry = સુકાવવું
soap = સાબુ
to fix = જડવું, ચોક્કસ કરવું
to pry = અંદર જોવું
to praise = વખાણ કરવાં

LESSON V

The Past Tense—Regular

[1]

They help me. — They help*ed* me.

Rasul paints a picture. — Rasul pain*ted* a picture.

The tiger kills a goat.	The tiger kill*ed* a goat.

આગલા પાઠમાં જોયું તે પ્રમાણે સાધારણ નિયમ એવો છે કે ક્રિયાપદના મૂળ રૂપને ed પ્રત્યય લગાડવાથી તેનું ભૂતકાળનું રૂપ બને છે.

પણ એ સામાન્ય નિયમને ઘણા અપવાદો છે.

[2]

I love.	I love*d*.
I close the door.	I close*d* the door.
Cattle graze in the field.	Cattle graze*d* in the field.
They like the sweetmeats.	They like*d* the sweetmeats.
Some men live in that house.	Some men live*d* in that house.

ઉપરનાં વાક્યોથી જણાશે કે ક્રિયાપદના મૂળ રૂપને છેડે e હોય ત્યારે તેને માત્ર d લગાડવાથી તેનું ભૂતકાળનું રૂપ બને છે.

[3]

The boys learn their lessons.	The boys learn*ed* their lessons. The boys learn*t* their lessons.
I burn the paper.	I burn*ed* the paper. I burn*t* the paper.

To learn, to burn, એવાં કેટલાંક ક્રિયાપદનાં મૂળ રૂપને ed અથવા t પ્રત્યય લગાડવાથી તેનું ભૂતકાળનું રૂપ બને છે.

[4]

Sita knits a sock.	Sita knit*ted* a sock.
Some one taps the door.	Some one tap*ped* the door.
The young birds flap their wings.	The young birds flap*ped* their wings.

જો ક્રિયાપદ

(૧) માત્ર એકજ syllable નું હોય,

(૨) તેને છેડે વ્યંજન હોય, અને

(૩) તે વ્યંજનની આગળ એકજ સ્વર હોય તો તે વ્યંજન બેવડાવી પછી તેને ed લગાડવામાં આવે છે.

નોંધ. જે ક્રિયાપદના મૂળ રૂપને ed, d, અથવા t પ્રત્યયથી ભૂતકાળનું રૂપ થાય છે તે Regular verb, નિયમિત ક્રિયાપદ કહેવાય છે.

Regular = નિયમિત.

એવાં ક્રિયાપદ કેટલીક વાર weak verbs, 'નબળાં ક્રિયાપદ' પણ કહેવાય છે; કારણ કે તે એવાં 'નબળાં' છે કે ed, d, અથવા t પ્રત્યયની મદદ વિના પોત્તાનું ભૂતકાળનું રૂપ બનાવી શકતાં નથી.

મનોયત્ન

(૧) નીચેનાં વાક્યોમાં વર્તમાનકાળમાં આવેલાં ક્રિયાપદોને ભૂતકાળનાં રૂપમાં ફેરવી વાક્યો ફરી લખો.

1 Sita loves her mother.
2 The hunter kills a lion.
3 We help our neighbours.
4 My mother bakes bread for us.
5 The bees hum near their hives.

6 Two elephants bathe in the river.
7 Sparrows chirp on the roof.
8 Idle boys waste their time.
9 The gardener plants new shrubs.
10 The baby cries in the cradle.
11 The mother rocks the cradle.
12 My sisters learn new songs.
13 The head-master punishes the boys.
14 Some women carry baskets on their heads.
15 Govind touches the master's table.
16 The master punishes the boys.
17 My uncle promises me a birthday present.
18 I thank him for his kindness.
19 A good boy obeys his master's orders.
20 That little girl likes a mango.

(૨) નીચેનાં વાક્યોમાં ભવિષ્યકાળમાં આવેલાં ક્રિયાપદોને ભૂતકાળમાં ફેરવી વાક્યો ફરી લખો.

1 The horse will graze in the field.
2 The servant will bathe the child.
3 The dog will bark at night.
4 Our guests will reach here in the evening.

5 They will dine at 8 o'clock.
6 The dog will dive into the river.
7 The new moon will appear in the west.
8 My mother will open the door.
9 Hakim will play in the garden.
10 The girl will burn her fingers.
11 My friend will try his new bicycle.
12 I shall ask him some questions.

(3) નીચેનાં વાક્યોમાં ભૂતકાળમાં આવેલાં ક્રિયાપદોને વર્તમાનકાળમાં ફેરવી વાક્યો ફરી લખો.

1 He prayed.
2 The lion killed a goat.
3 Rama and Sita helped the blind man.
4 He thanked them for their kindness.
5 Your ox grazed in my field.
6 The poor child cried aloud.
7 He dipped his pen in the inkstand.
8 The children played in the garden.
9 The tiger killed the wolf.
10 The labourer pushed the cart.
11 The girl closed the box.
12 He confessed his fault.

(4) કૌંસમાં બતાવેલાં ક્રિયાપદોને Past tense માં વાપરી નીચેનાં વાક્યો પૂર્ણ કરોઃ—

1 The mother (to kiss) her baby.
2 The monkey (to climb) the tree.
3 The horse (to jump) over the wall.
4 We (to print) books.
5 The teacher (to ask) the boys their lesson.
6 His father (to bless) him.
7 The boys (to copy) the sum from the blackboard.
8 The carpenter (to polish) the table.
9 The gardener (to water) the flower-beds.
10 The dog (to drop) the bone in the river.
11 The boys (to watch) the cricket match.
12 The carpenter (to fix) a nail in the wood.

NEW WORDS

to paint = ચીતરવું
a picture = છબી
to close = બંધ કરવું
cattle = ઢોર
sweetmeats = મીઠાઈ
a sock = મોજું
some one = કોઈ એક
to open = ઉઘાડવું
to flap = ફફડાવવું
a wing = પાંખ

a syllable = એકી શ્વાસે બોલાય એવો શબ્દનો ભાગ
to bake = સેકવું
bread = રોટલી
to hum = ગણુગણાટ કરવો
a hive = મધપૂડો
to bathe = નહાવું
a pond = તળાવ
a sparrow = ચકલી
to chirp = ચીં ચીં કરવું
idle = આળસુ
to waste = નકામું બગાડવું
time = વખત
to plant = રોપવું
a shrub = છોડવો
to rock = હીંચોળવું
to promote = વર્ગ ચઢાવવો
a basket = ટોપલી
a head = માથું
to touch = અડકવું
to punish = શિક્ષા કરવી
to thank = આભાર માનવો
for = ને માટે
kindness = માયા, મેહેરબાની
to obey = આજ્ઞા પાળવી
an order = હુકમ, આજ્ઞા
to like = ગમવું
a mango = કેરી
to pull = ખેંચવું
a rope = દોરડું
to bark = ભસવું
evening = સાંજ
to dine = જમવું
o'clock = ઘડિઆળનો વખત
the moon = ચંદ્ર
to appear = દેખાવવું
to dive = ડૂબકી મારવી
a goat = બકરું
aloud = મોટેથી
to dip = બોળવું
a wolf = વરૂ
a labourer = મજૂર
to print = છાપવું
price = કિંમત
to bless = આશીર્વાદ આપવા
to copy = નકલ કરવી
a sum = સરવાળો, દાખલો
from = થી, માંથી
a blackboard = કાળું પાટીઉ
a carpenter = સુથાર
to polish = સફાઈ આણવી
wood = લાકડું
to water = પાણી રેડવું
a flower-bed = ફૂલના કયારા
to drop = પાડવું, નાંખવું
a nail = ખીલો

LESSON VI

The Past Tense—Irregular

[1]

He *cuts* grass.	He *cut* grass yesterday.
They now *put* aside their books.	They *put* aside their books yesterday.
The captain *hits* well.	The captain *hit* well in the last match.

ઉપર આપેલાં વાક્યોથી જણાશે કે to cut, to put, to hit એ ક્રિયાપદોનાં મૂળ રૂપજ ભૂતકાળમાં વપરાય છે.

વળી નીચે આપેલાં ક્રિયાપદો પણ એજ પ્રમાણે મૂળ રૂપેજ ભૂતકાળમાં વપરાય છે.

Present tense	*Past tense*
to cast = કાઢી નાંખવું, ફેંકી દેવું	cast
to cost = કિંમત પડવી	cost
to shut = બંધ કરવું	shut
to hurt = ઇજા કરવી	hurt

to set = ગોઠવવું, બેસાડવું	set
to rid = દૂર કરવું	rid
to let = ભાડે આપવું, કરવા દેવું	let

[2]

I *write* a letter.	I *wrote* a letter.
They *know* the man.	They *knew* the man.
Manu *gives* a book.	Manu *gave* a book.
These girls *sing* well.	These girls *sang* well.
The old woman *spins* daily.	The old woman *spun* daily.
My brothers *begin* their lessons in the morning.	My brothers *began* their lessons in the morning.

To write, to know, to give, to sing, to spin, to begin, એ એવાં ક્રિયાપદો છે કે તેનાં મૂળ રૂપના એકાદ સ્વરમાં ફેરફાર થવાથી તેનું ભૂતકાળનું રૂપ બને છે.

વળી નીચે આપેલાં ક્રિયાપદોનાં ભૂતકાળનાં રૂપ પણ એવીજ રીતે (એટલે કે મૂળ રૂપના એકાદ સ્વરમાં ફેરફાર કરવાથી) બને છે.

The root-verb	*Past tense*
to become = થવું	became
to ring = વગાડવું (દાં. ત. ઘંટ)	rang
to grow = વધવું, ઉગાડવું	grew
to come = આવવું	came
to fall = પડવું	fell
to hold = પકડવું	held
to ride = સ્વારી કરવી	rode
to run = દોડવું	ran
to win = જીતવું	won
to sit = બેસવું	sat
to shine = પ્રકાશવું	shone
to bite = કરડવું	bit

I *catch* a ball.	I *caught* a ball.
The master *teaches* a new lesson.	The master *taught* a new lesson.
They *lose* money in the business.	They *lost* money in the business.
He *tells* the truth.	He *told* the truth.
The boys *shake* the tree.	The boys *shook* the tree.

I *do* my lessons. I *did* my lessons.

To catch, to teach, to lose, to tell, to shake, to do, એ એવાં ક્રિયાપદો છે કે તેનાં મૂળ રૂપમાં આવતા અનેક સ્વર કે વ્યંજનમાં ફેરફાર થઈ ભૂતકાળનાં રૂપ બને છે.

નીચે બતાવેલાં ક્રિયાપદો પણ એજ વર્ગનાં છે.

The root-verb	*Past tense*
to bind = બાંધવું	bound
to keep = રાખવું	kept
to leave = છોડી જવું	left
to sleep = ઊંઘવું	slept
to think = વિચાર કરવો	thought
to sell = વેચવું	sold

I *am*. I *was*.

The flowers *are* sweet. The flowers *were* sweet.

The boys *go* to school. The boys *went* to school.

ઉપરનાં વાક્યોમાં વપરાયલાં ક્રિયાપદોથી જણાશે કે કેટલાંક ક્રિયાપદોના મૂળ રૂપથી જુદાજ શબ્દોથી તેનાં ભૂતકાળનાં રૂપ બને છે.

નોંધ: જે ક્રિયાપદના મૂળરૂપને ed, d, અથવા t પ્રત્યય લગાડ્યા વિના બીજી રીતે ભૂતકાળનું રૂપ થાય છે તે Irregular verb, અનિયમિત ક્રિયાપદ કહેવાય.

Irregular = અનિયમિત

એવાં ક્રિયાપદ કેટલીક વાર strong verbs પણ કહેવાય છે.

મનોયત્ન

[1] નીચેનાં વાક્યોમાં આવતાં ક્રિયાપદો વર્તમાન-કાળમાં છે, તેને ભૂતકાળમાં વાપરી વાક્યો ફરી લખો.

1 The master writes on my slate.
2 An apple falls to the ground.
3 You hold a book in your hand.
4 Sita sleeps under the tree.
5 My cat catches many mice.
6 The postman gives him a letter.
7 I go to the post office.
8 The head-master teaches us English.
9 The sun rises in the east.
10 I am ready.
11 He sets his foot on the ground.
12 The girl shuts the window.
13 She sits on a chair.
14 The sun shines in the sky.

15 I hold an umbrella in my hand.
16 He leaves the house.
17 My neighbour keeps many dogs.
18 Ramu does his work well.
19 A girl wins the prize.
20 The child runs to his mother.

(2) નીચેનાં વાક્યોમાં ભવિષ્યકાળમાં આવેલાં ક્રિયાપદોને ભૂતકાળમાં ફેરવી વાક્યો ફરી લખોઃ—

1 This book will cost a rupee.
2 I shall write to your brother.
3 The farmer will grow cotton.
4 You will lose your money.
5 My aunt will teach me Geography.
6 He will begin work at 2 o'clock.
7 The train will leave at 4 o'clock.
8 The servant will ring the bell.
9 The cruel boy will hurt the poor dog.
10 I shall ride the brown horse.
11 We shall sit near the window.

(3) નીચેનાં વાક્યોમાં ભૂતકાળમાં આવેલાં ક્રિયાપદોને વર્તમાનકાળમાં ફેરવી વાક્યો ફરી લખોઃ—

1 The farmer began his work in April.
2 My friend came to my house.
3 The mother held the baby in her arms.

4 The master gave him a prize.
5 A nail hurt his foot.
6 The dog shook his ears.
7 The lady sang in the morning.
8 The cattle went to the pond.
9 She kept a dog.
10 The boy left school.
11 The cat sat on the roof.
12 A bright light shone in his room.

(4) કૌંસમાં બતાવેલાં ક્રિયાપદોને Past tense માં વાપરી નીચેનાં વાક્યો ફરી લખો:—

1 I (to bind) a book.
2 The boy (to keep) a purse in his pocket.
3 We (to go) to the garden.
4 They (to spin) daily.
5 The lion (to sleep) under a tree.
6 A hunter (to catch) a lion in a net.
7 The lion (to roar).
8 A mouse (to come) to the tree.
9 The mouse (to cut) the net with its teeth.
10 The lion (to become) free.
11 The mouse (to run) to his hole.
12 The lion (to go) to his den.

NEW WORDS

to cut = કાપવું
yesterday = ગઈ કાલે
now = હવે, હમણાં
to put = મૂકવું
aside = બાજુએ
a captain = રમતની ટૂકડીનો સરદાર
to hit = તાકીને મારવું
last = છેલ્લું
to spin = કાંતવું
daily = દરરોજ
to begin = શરૂ કરવું
to catch = પકડવું
to lose = ખોવું
money = નાણાં, પૈસા
a business = ધંધો
truth = સત્ય
to shake = હલાવવું, ધ્રુજાવવું
sweet = મધુર, મીઠું
an apple = સફરજન
under = નીચે
a postman = ટપાલી
a letter = પત્ર
a post office = પોસ્ટ ઑફિસ
east = પૂર્વ
cotton = કપાસ, રૂ
a train = ગાડીઓની હાર
a bell = ઘંટ
poor = ગરીબ
an arm = હાથ
an ear = કાન
bright = ચળકતું
a light = દીવો, પ્રકાશ, તેજ
a diary = નોંધપોથી
a pocket = ખીસું, ગજવું
a net = જાળ
whole = આખું
to roar = ગર્જવું
teeth = દાંત
free = છૂટું, સ્વતંત્ર, મફત
a hole = દર, કાણું
a den = ગુફા

LESSON VII

The Future Tense—Shall and Will

I

I shall read to-morrow.

We shall go to Bombay.

You will be ten years old on Tuesday.

He will join school.

She will help her uncle.

They will go to Madras to-morrow.

The master will not come to-day.

The train will start at six o'clock.

આગળ કહી ગયા પ્રમાણે ભવિષ્યકાળ બતાવવાને મુખ્ય ક્રિયાપદની જોડે shall અથવા will સાહાય્યકારક ક્રિયાપદની મદદ લેવાય છે.

જ્યારે અમુક કામ ભવિષ્યમાં થનાર છે, એટલુંજ જણાવવાનું હોય ત્યારે :

(૧) પહેલા પુરુષમાં મુખ્ય ક્રિયાપદની આગળ shall વપરાય છે;

(૨) બીજા અને ત્રીજા પુરુષમાં મુખ્ય ક્રિયાપદની આગળ will વપરાય છે.

ઉપરનાં બધાં વાક્યોમાં ક્રિયાપદ માત્ર ભવિષ્ય સૂચવે છે, એટલે કે અમુક ક્રિયા થનાર છે એટલોજ અર્થ બતાવે છે.

II

હવે નીચેનાં વાક્યોમાં shall અને will નો ખાસ અર્થમાં થયલો ઉપયોગ સમજો.

I will be diligent.

You shall not lie.

He shall leave my house at once.

I will not hurt you.

He does not like it, but he shall obey my orders.

આ વાક્યોમાં માત્ર ભવિષ્ય સૂચવવા ઉપરાંત વચન, આજ્ઞા, ધમકી અથવા નિશ્ચય પણ સૂચવાયાં છે. એવો અર્થ સૂચવવાનો હોય ત્યારે:

(૧) પહેલા પુરુષમાં મુખ્ય ક્રિયાપદની આગળ will વપરાય છે;

(૨) બીજા અને ત્રીજા પુરુષમાં મુખ્ય ક્રિયાપદની આગળ shall વપરાય છે.

Shall અને Will ના અર્થ અને ઉપયોગ સમજવા નીચેનાં વાક્યો સરખાવો.

I *shall* see you, હું તમને મળીશ.

I *will* see you. હું તમને મળીશજ (વચન અથવા નિશ્ચયના અર્થમાં)

You *will* be here to-morrow. તમે કાલે અહિં હશો.

You *shall* be here to-morrow. તમે કાલે અહિં હશોજ (હોવાજ જોઈએ) (આજ્ઞાના અર્થમાં)

Hari *will* go, હરિ જશે.

Hari *shall* go. હરિએ જવુંજ પડશે. (આજ્ઞા-નિશ્ચયના અર્થમાં)

મનોયત્ન

(૧) માત્ર ભવિષ્યનો અર્થ આવે એવી રીતે ક્રિયાપદનાં રૂપો વાપરી નીચેનાં વાક્યો ફરી લખો.

1 I read a newspaper.
2 He went to the library.
3 The boy goes to school.
4 The servant rings the bell.
5 Rustom and Sorab run a race.
6 You gave me my pen.
7 Our mother cooks our dinner.
8 I helped him.
9 The boy attended his class.
10 You mend the pencil.
11 The servant carried the basket.
12 The men slept in the garden.

(૨) આજ્ઞા, વચન, કે નિશ્ચયનો અર્થ સૂચવાય એવી રીતે ક્રિયાપદનાં રૂપો વાપરી ઉપરનાં વાક્યો ફરી લખો.

(૩) જેમાં નીચે આપ્યા પ્રમાણે કર્તા હોય એવાં, માત્ર ભવિષ્ય સૂચવતાં વાક્યો બનાવો.

The tailor.	I.	My nephew.
The carpenter.	You.	Your sister.
The washerman.	We.	Our friend.
The servant.	They.	Their servant.
The goldsmith.	He.	His neighbour.

NEW WORDS

to-morrow = આવતી કાલે
together = સાથે, જોડે જોડે
to join = જોડાવવું
to start = નીકળવું
diligent = મહેનતુ
to lie = જૂઠું બોલવું
at once = એકદમ
but = પણ
a newspaper=છાપું, વર્તમાનપત્ર

a library = પુસ્તકાલય
a thief = ચોર
a jail = બંદીખાનું, કેદખાનું
a race = સરત
to attend = માં હાજર રહેવું, ધ્યાન આપવું
to mend = સુધારવું, ઘડવું
a tailor = દરજી
a washerman = ધોબી

a goldsmith = સોની.

PART II

LESSON I

The Present Participle

The gentleman **wearing** a turban is my uncle.

His little sister is **singing** a song.

There is a lady **sitting** in the garden.

The farmer reaps the corn **growing** in his fields.

The policeman called the man **standing** on the road.

I worship the **rising** sun.

We see the sun **rising** in the east.

The master is **writing** with a piece of chalk.

Some stars were **twinkling** in the sky.

The man was **cutting** a tree.

The boy **sitting** on the chair whistles.
The children come **running.**

ઉપલાં વાક્યોમાં ક્રિયાપદોને ing પ્રત્યય લાગી જે જે રૂપ બન્યાં છે તે દરેક ક્રિયાપદ ઉપરાંત વિશેષણની ગરજ સારે છે.

દા. ત. I worship the rising sun, હું ઊગતા સૂર્યને પૂજું છું. એમાં "rising", "ઉગતા" એ શબ્દ વિશેષણ તરીકે વપરાયો છે.

ક્રિયાપદનું જે રૂપ ક્રિયા સૂચવવા ઉપરાંત વિશેષણનો અર્થ પણ સૂચવે તે The participle કહેવાય.

Participle = કૃદંત.

ઉપરનાં વાક્યોમાં આવેલાં દરેક participle ચાલુ અને અપૂર્ણ ક્રિયા સૂચવે છે.

જે participle ચાલુ અથવા અપૂર્ણ ક્રિયા સૂચવે તે Present participle, (વર્તમાન કૃદંત) કહેવાય.

ક્રિયાપદના મૂળ રૂપને ing પ્રત્યય લગાડવાથી તેનું Present participle નું રૂપ થાય છે.

મૂળ રૂપને છેડે શાંત e હોય તો તે ing પ્રત્યય પહેલાં નીકળી જાય છે; દા. ત. shineમાં છેવટે e છે તેનો ઉચ્ચાર થતો નથી તેથી shineનું વર્તમાન કૃદંત shining

થાય. પણ જો ક્રિયાપદના મૂળ રૂપને છેડે e બોલાતો ન હોય, તો તે e કપાતી નથી ને ing લગાડાય છે; દા. ત. beનું વર્તમાન કૃદંત being થાય છે.

મૂળ રૂપને છેડે એકજ વ્યંજન હોય, અને તે વ્યંજનની આગળ એકજ સ્વર હોય તો ing પ્રત્યય પહેલાં છેડેનો વ્યંજન બેવડો થાય છે. દાખલા:—

Verb	+	*ing*	—	*Present participle*
to stand	+	ing	—	standing
to go	+	ing	—	going
to break	+	ing	—	breaking
to fall	+	ing	—	falling
to reap	+	ing	—	reaping
to be	+	ing	—	being
to shine	+	ing	—	shining
to live	+	ing	—	living
to bite	+	ing	—	biting
to dive	+	ing	—	diving
to love	+	ing	—	loving
to have	+	ing	—	having
to hit	+	ing	—	hitting

to knit	+ ing —	knitting
to dip	+ ing —	dipping
to stop	+ ing —	stopping
to let	+ ing —	letting

અનોયત્ન

[1] નીચે સામસામાં ગોઠવેલાં વાક્યોને એવી રીતે એક કરો કે કાળા અક્ષરે છાપેલાં ક્રિયાપદના Present participle નાં રૂપ કાળા અક્ષરે છાપેલા નામ જોડે સંબંધ ધરાવતાં થાય. દાખલો—

A **beggar** comes here. He **wanders.**

એ બે વાક્યોને ઉપર સૂચવ્યા પ્રમાણે એક કરીએ તો A wandering beggar comes here, એ પ્રમાણે એક વાક્ય બને.

1 Balu strikes the **dog.**	It **barks.**
2 The **girl** is foolish.	She **laughs.**
3 The **baby smiles.**	It is happy.
4 I hear the **lion.**	He **roars.**
5 The **boy** reads a book.	He **stands.**
6 The servant pours water on the **log.**	It **burns.**
7 My mother gave me this **button.**	It **shines.**
8 The **scouts march.**	They go to camp.

[2] Present participle નો ઉપયોગ કરી નીચે આપેલાં સામસામાં વાક્યોને એક કરો.

1 The cow is mine.	She grazes in the field.
2 I saw the boy.	He sold flowers.
3 The girl is my sister.	She wears a rose.
4 The crow dropped pebbles in the jug of water.	It was thirsty.
5 I see a parrot.	It sits in a cage.
6 This box is mine.	It contains books.
7 The birds are happy.	They chirp in the trees.
8 The boys read their lessons.	They hold books in their hands.
9 Those girls study in our school.	They sing.
10 That lady sits in the garden.	She is my aunt.

NEW WORDS

to worship = પૂજા કરવી
to wear = પહેરવું
a turban = પાઘડી
to charm = મોહ પમાડવો
to reap = લણવું
corn = અનાજ, ધાન્ય
a policeman = પોલિસ
to twinkle = ઝબક ઝબક ચળકવું

to whistle = સીસોટી વગાડવી
foolish = મૂર્ખ
to smile = હસવું
ripe = પાકું
to pour = રેડવું
a button = બટન
to march = કૂચ કરવી
a camp = છાવણી
a pebble = કાંકરો
a jug = લોટો, ભોટવો
thirsty = તરસ્યું
to contain = અંદર ધરાવવું

LESSON II

The Past Participle

My master is a **learned** man.

Learned men are respected.

He drinks **boiled** water.

Boiled water is good for health.

My mother gave **cooked** rice to the beggars.

A **used** key is always bright.

My friends use **ruled** paper.

A **burnt** child dreads fire.

The **forsaken** dog seeks his master.

The cloth **spread** on the table is very pretty.

ઉપલાં વાક્યોમાં મોટા અક્ષરે છાપેલાં ક્રિયાપદનાં રૂપ વિશેષણની ગરજ સારે છે.

દા. ત. My master is a learned man, મારો ગુરુ ભણેલો (વિદ્વાન્) માણસ છે. એમાં "learned", "ભણેલો" એ શબ્દ વિશેષણ તરીકે વપરાયો છે.

માટે એ અને એવાં રૂપો Participle છે. પણ અહિં વાપરેલાં બધાં કૃદંત પૂર્ણ થએલી ક્રિયા સૂચવે છે. માટે એ Past participle, ભૂત કૃદંત કહેવાય.

ક્રિયાપદના મૂળ રૂપને ed, d, en, n અથવા t પ્રત્યય લાગી તેનું Past participle નું રૂપ બને છે. કેટલાંક ક્રિયાપદોનાં મૂળ રૂપજ Past participle તરીકે પણ વપરાય છે, અને બીજાં કેટલાંક ક્રિયાપદોના Past participle તદ્દન અનિયમિત રીતે થાય છે. દાખલાઃ—

Verb	+ *ed, d, en, n* અથવા *t*	— *Past participle*
To cook	+ ed	— cooked
To use	+ d	— used

To be	+	en	— been
To forbid	+	en	— forbidden
To forsake	+	n	— forsaken
To burn	+	t	— burnt
To cut			— cut
To bring			— brought

NEW WORDS

to respect = માન આપવું
to boil = ઉકાળવું, ઉકળવું
health = તંદુરસ્તી
a beggar = ભિખારી
to use = વાપરવું
a key = ચાવી
always = હમેશાં
bright = ચળકતું
to rule = આંકવું
to fear = બ્હીવું
fire = અગ્નિ
to forsake = તજવું
to seek = શોધવું, ખોળવું
a cloth = કપડું
to spread = પાથરવું.

LESSON III

Some Irregular Verbs

સામાન્ય નિયમ કરતાં જુદી રીતે Past tense અને Past participle થતાં હોય એવાં કેટલાંક અગત્યનાં ક્રિયાપદોનાં રૂપ આ પાઠમાં આપ્યાં છે.

I

Present Tense	Past Tense	Past Participle
to burst = ફાટવું	burst	burst
to cast = નાંખવું, ફેંકવું	cast	cast
to cost = કિંમત પડવી	cost	cost
to cut = કાપવું	cut	cut
to hit = તાકીને મારવું	hit	hit
to hurt = ઇજા કરવી	hurt	hurt
to let = દેવું, છુટ આપવી, ભાડે આપવું	let	let
to put = મૂકવું	put	put
to rid = દૂર કરવું	rid	rid
to set = ગોઠવવું, આથમવું	set	set
to shut = બંધ કરવું	shut	shut
to split = ચીરવું	split	split
to spread = પાથરવું	spread	spread
to thrust = ઘોંચવું	thrust	thrust

II

to beat = મારવું, ઠોકવું	beat	beaten
to bend = વાળવું	bent	bent
to bind = બાંધવું	bound	bound
to bleed = લોહી નીકળવું, લોહી કાઢવું	bled	bled
to bless = આશીર્વાદ આપવા	blessed	blessed
to bring = લાવવું	brought	brought
to build = બાંધવું	built	built
to burn = બળવું, બાળવું	burned / burnt	burned / burnt

Present Tense	*Past Tense*	*Past Participle*
to buy = ખરીદવું	bought	bought
to catch = પકડવું	caught	caught
to cling = વળગવું	clung	clung
to come = આવવું	came	come
to creep = પેટ ઘસડી ચાલવું, ધીમે ધીમે આગળ વધવું	crept	crept
to curse = શ્રાપ આપવો	cursed	cursed
to dig = ખોદવું	dug	dug
to feed = ખવાડવું	fed	fed
to feel = લાગવું, અડકવું	felt	felt
to fight = લડવું	fought	fought
to find = શોધી કાઢવું	found	found
to flee = નાસી જવું	fled	fled
to fling = ફેંકવું	flung	flung
to get = મેળવવું	got	got
to grind = દળવું, પીસવું	ground	ground
to hang = લટકાવવું	hung	hung
to hang = ફાંસીએ ચઢાવવું	hanged	hanged
to have = ને છે, પાસે છે	had	had
to hear = સાંભળવું	heard	heard
to hold = પકડવું	held	held
to keep = રાખવું	kept	kept
to lay = મૂકવું	laid	laid
to lead = દોરવવું	led	led
to leave = છોડી દેવું	left	left
to lend = ધીરવું	lent	lent
to light = સળગાવવું	lighted, lit	lighted, lit
to load = ભાર ભરવો, લાદવું	loaded	loaded, laden

Present Tense	*Past Tense*	*Past Participle*
to lose = ખોવું, ગમાવવું	lost	lost
to make = બનાવવું	made	made
to meet, = મળવું	met	met
to pay = આપવું	paid	paid
to read, = વાંચવું	read	read
to run = દોડવું	ran	run
to say = કહેવું	said	said
to seek = શોધવું	sought	sought
to sell = વેચવું	sold	sold
to send = મોકલવું	sent	sent
to shine = પ્રકાશવું	shone	shone
to shoot = તાકીને વીંધવું, બંદુકથી વીંધવું	shot	shot
to sit = બેસવું	sat	sat
to sleep = ઉંઘવું	slept	slept
to spend = ખરચવું, ગાળવું	spent	spent
to stand = ઊભા રહેવું	stood	stood
to stick = ચોંટવું, વળગવું	stuck	stuck
to sting = ડંખ દેવો	stung	stung
to strike = મારવું, ઠોકવું, ફટકાવવું	struck	struck
to swing = હીંચકા ખાવા	swung	swung
to teach = શીખવવું	taught	taught
to tell = કહેવું	told	told
to think = વિચારવું	thought	thougt
to weep = રડવું	wept	wept
to win = જીતવું	won	won
to wind = ગોળ લપેટવું	wound	wound

III

Present Tense	*Past Tense*	*Past Participle*
to arise = ઊગવું	arose	arisen
to bear = વહી જવું, સહન કરવું	bore, bare	borne
to bear = જન્મ આપવો	bore, bare	born
to begin = શરૂ કરવું	began	begun
to bid = કહેવું, ફરમાવવું	bid, bade	bidden
to bite = કરડવું	bit	bitten
to blow = ફૂંકવું, ફૂંકાવવું	blew	blown
to break = ભાંગવું	broke	broken
to choose = પસંદ કરવું	chose	chosen
to clothe = કપડાં પહેરાવવાં	clothed	clothed, clad
to dare = હિંમત કરવી	dared, durst	dared
to do = કરવું	did	done
to draw = ખેંચવું, ચીતરવું	drew	drawn
to drink = પીવું	drank	drunk
to drive = હાંકવું	drove	driven
to eat = ખાવું	ate	eaten
to fall = પડવું	fell	fallen
to fly = ઊડવું	flew	flown
to forsake = તજી દેવું	forsook	forsaken
to freeze = ઠરવું, ઠારવું	froze	frozen
to go = જવું	went	gone
to give = આપવું	gave	given
to hide = સંતાડવું	hid	hidden
to know = જાણવું	knew	known
to lie = સૂઈ રહેવું, પડી રહેવું	lay	lain

Present Tense	*Past Tense*	*Past Participle*
to ride = સ્વારી કરવી	rode	ridden
to ring = વગાડવું, ટકોરા કરવા	rang	rung
to rise = ઉઠવું	rose	risen
to see = જોવું	saw	seen
to sew = સીવવું	sewed	sewn
to shake = હલાવવું, હાલવું, ધ્રુજાવવું, ધ્રૂજવું	shook	shaken
to shave = હજામત કરવી	shaved	shaven
to show = બતાવવું	showed	shown
to sing = ગાવું	sang	sung
to sink = ડૂબવું, ડુબાવવું	sank	sunk
to slay = હણવું	slew	slain
to sow = રોપવું, વાવવું	sowed	sowed, sown
to speak = બોલવું	spoke	spoken
to spin = કાંતવું	span	spun
to spit = થૂંકવું	spat	spit
to spring = કૂદવું, ઉછળવું	sprang	sprung
to steal = ચોરી કરવી	stole	stolen
to strive = કોશીશ કરવી	strove	striven
to swear = સમ લેવા, પ્રતિજ્ઞા કરવી	swore	sworn
to swim = તરવું	swam	swum
to take = લેવું	took	taken
to tear = ચીરવું	tore	torn
to throw = ફેંકવું	threw	thrown
to tread = પગ નીચે છૂંદવું	trod	trodden
to wake = જાગવું	woke	waken

Present Tense	*Past Tense*	*Past Participle*
to wear = પહેરવું, પહેરાવવું, ઘસતું	wore	worn
to weave = વણવું	wove	woven
to write = લખવું	wrote	written
am	was	been
art	wast	been
is	was	been
are	were	been

LESSON IV

The Progressive Tense

I

I go to school.	I **am going** to school.
The master sits on a chair.	The master **is sitting** on a chair.
Stars shine in the sky.	Stars **are shining** in the sky.
Manu reads his lessons.	Manu **is reading** his lessons.

Sita fetches water from the well.	Sita **is fetching** water from the well.
The mother feeds her baby.	The mother **is feeding** her baby.

અહિં ડાબી બાજુએ આપેલાં વાક્યોમાં ક્રિયાપદનાં વર્તમાનકાળના સાદાં રૂપ વપરાયાં છે.

અમુક ક્રિયા **બને છે**, (રિવાજથી, ટેવથી, કે કુદરતના નિયમ પ્રમાણે બને છે) એવા અર્થમાં વર્તમાન-કાળનું સાદું રૂપ વપરાય.

I go to school, હું નિશાળે જાઉં છું (નિશાળે જવાનો મારો રિવાજ છે, રોજ નિશાળે જાઉં છું.)

જમણી બાજુએ આપેલાં વાક્યોમાં am going, is sitting, are shining, is reading, is fetching, is feeding, એ ક્રિયાપદો છે, તે દરેકને બે ભાગ છે—

(૧) to be સાહ્યકારક ક્રિયાપદનું વર્તમાનકાળનું રૂપ; તથા

(૨) મુખ્ય ક્રિયાપદનું Present participle.

અમુક ક્રિયા અત્યારે બને છે, એટલે કે વાક્ય

બોલતી વેળા બની રહેલી છે, અને હજુ બની જાય છે અને પૂર્ણ થઈ નથી, એવો અર્થ એ વાક્યોમાં રહેલો છે.

I am going to school, હું હમણાં નિશાળે જાઉં છું. (જવાનું કાર્ય હું હમણાં કરી રહ્યો છું, અને તે હજુ પૂર્ણ થયું નથી.)

એ વાક્યોનાં ક્રિયાપદો Present tense માં છે, અને તે ઉપરાંત ચાલુ ક્રિયા સૂચવે છે, માટે તે Present Progressive tense માં કહેવાય.

Progressive = ચાલુ

II

I was going to school.
The master was sitting on a chair.
Stars were shining in the sky.
Manu was reading his lessons.
Sita was fetching water from the well.
The mother was feeding her baby.

આ વાક્યોનાં ક્રિયાપદ ચાલુ અને અપૂર્ણ ક્રિયા સૂચવે છે. પણ તે ક્રિયા ભૂતકાળમાં ચાલુ અને અપૂર્ણ હતી, એવો એનો અર્થ છે. માટે એ ક્રિયાપદો Past Progressive tense માં કહેવાય.

Past Progressive tense માં ક્રિયાપદના બે ભાગ હોય છે—

(૧) to be ક્રિયાપદ નાં ભૂતકાળનાં રૂપ; તથા

(૨) મુખ્ય ક્રિયાપદનું Present participle.

III

I shall be going to school.
The master will be sitting on the chair.
Stars will be shining in the sky.
Manu will be reading his lessons.
Sita will be fetching water.
The mother will be feeding her baby.

આ વાક્યોમાં ક્રિયાપદ પણ ચાલુ અને અપૂર્ણ ક્રિયા સૂચવે છે. એ ક્રિયા ભવિષ્યમાં અમુક વખતે અપૂર્ણ હશે એવો એનો અર્થ છે. માટે એ ક્રિયાપદો Future Progressive tense માં કહેવાય.

Future Progressive tense માં ક્રિયાપદના બે ભાગ હોય છે—

(૧) to be ક્રિયાપદનાં ભવિષ્યકાળનાં રૂપ; તથા

(૨) મુખ્ય ક્રિયાપદનું Present participle.

સારાંશ

To be નાં રૂપ + મુખ્ય ક્રિયાપદના Present participle
= The Progressive tense.

To be નાં વર્તમાનકાળનાં રૂપ + મુખ્ય ક્રિયાપદના Present participle
= The Present Progressive tense.

To be નાં ભૂતકાળનાં રૂપ + મુખ્ય ક્રિયાપદના Present participle
= The Past Progressive tense.

To be નાં ભવિષ્યકાળનાં રૂપ + મુખ્ય ક્રિયાપદના Present participle
= The Future Progressive tense.

IV

નકારવાળાં તથા પ્રશ્નાર્થે વાક્યોનાં ક્રિયાપદને Progressive tense માં કેમ ફેરવાય છે તે નીચેના દાખલાઓથી સમજાશે.

The boy does not write.	The boy is not writing.
My watch does not work.	My watch is not working.
Your horse did not graze.	Your horse was not grazing.
I do not weep.	I am not weeping.
Do you go to school?	Are you going to school?

Does he read the newspaper ?	Is he reading the newspaper ?
Does he not read his history ?	Is he not reading his history ?
Did your dog bark ?	Was your dog barking ?
The boy will not write.	The boy will not be writing.
Will you go to school ?	Will you be going to school ?
Shall we read a story ?	Shall we be reading a story ?
Will he not read history ?	Will he not be reading history ?

મનોયત્ન

(1) હમણાં થતી ચાલુ અપૂર્ણ ક્રિયા સૂચવે એમ નીચેનાં વાક્યો લખો:—

1 He ruled his note-book with a pencil.
2 The sun shines in the east.
3 Boys of our school play cricket.
4 He carries his colour-box to school.

5 He draws pictures in his book.
6 My uncle writes letters to his friends.
7 The girl draws water from the well.
8 The blacksmith strikes the iron with a hammer.
9 The motor car runs very fast.
10 They make a noise in the class.

(2) ભૂતકાળમાં થતી ચાલુ અપૂર્ણ ક્રિયા સૂચવે એમ એજ વાક્યો ફરી લખો.

(3) ભવિષ્યકાળમાં થનાર ચાલુ અપૂર્ણ ક્રિયા સૂચવે એમ એજ વાક્યો ફરી લખો.

(4) નીચેનાં વાક્યોમાં વપરાયલાં દરેક મુખ્ય ક્રિયાપદનાં

(૧) Present Progressive tenseનાં રૂપ વાપરી,
(૨) Past Progressive tenseનાં રૂપ વાપરી,
(૩) Future Progressive tenseનાં રૂપ વાપરી,

એમ ત્રણ રીતે વાક્યો ફરી લખો:—

1 I see a big shop in the street.
2 The shopkeeper does not wear a turban.
3 He wears a black cap and a blue coat.
4 The customers do not sit.
5 They stand near the shopkeeper.

6 What do they ask for from the shop-keeper?
7 They look at something in the shop.
8 The shopkeeper offers them a box of soap.
9 They give him some money.
10 A new customer comes to the shop.
11 He holds an umbrella in his hand.
12 Does he not hold it in his right hand?
13 All the customers leave the shop.
14 The shopkeeper writes something in his book.
15 He shuts the shop.

(5) નીચેનાં વાક્યોમાં આવેલાં ક્રિયાપદોને Progressive tense માં ફેરવી વાક્યો ફરી લખો.

જે ક્રિયાપદ Past tense માં હોય તેને Present Progressive tense નું રૂપ આપવું; જે Past tense માં હોય તેને Past Progressive tense નું રૂપ આપવું; અને જે Future tense માં હોય તેને Future Progressive tense નું રૂપ આપવું.

1 I went to the bazar.
2 He killed a snake.
3 My niece knit a pair of socks.
4 The engine runs fifty miles an hour.

5 He will ride a cycle.
6 The contractor will build our new house.
7 He broke the cane.
8 The farmer ploughs his field.
9 He will sow rice in it.
10 Two kites fly in the sky.
11 They will sit on the palm tree.
12 That tidy boy brushed his cap.
13 Some boys swam in the water.
14 He throws stones into the pond.
15 The monkey will climb the tree.

(6) નીચેનાં વાક્યો ચાલુ અને અપૂર્ણ ક્રિયા સૂચવે એવા અર્થમાં ફરી લખો.

(આપેલાં વાક્યોનાં ક્રિયાપદ Present, Past કે Future tense માં હોય તેજ tense માં કાયમ રાખવાં.)

1 These children do not smile.
2 The three girls do not read.
3 The bird in the cage does not sing.
4 My nephew did not swim.
5 I did not read the novel.
6 Does he play marbles?
7 Does the goldsmith make the ring?
8 Does not the goldsmith make the ring?

9 Did the policeman catch the thief?
10 Did your friends quarrel?
11 He will not go out of the class.
12 Shall we sleep?
13 Your sister will not sing.
14 Will not your sister sing?
15 Will the man wear a turban?

NEW WORDS

a watch = ઘડિઆળ
a note-book = નોટબુક, લખવાની ચોપડી
a blacksmith = લુહાર
iron = લોઢું
a hammer = હથોડો
a motor car = મોટર ગાડી
a shop = દુકાન
a shopkeeper = દુકાનદાર
a customer = ઘરાક
soap = સાબુ
right = જમણું, ખરૂં
a handkerchief = રૂમાલ
a mile = માઇલ
a cane = નેતર, નેતરની સોટી
to plough = ખેડવું, હળ ફેરવવું
a kite = સમડી, પતંગ
a palm-tree = તાડનું ઝાડ
tidy = સ્વચ્છ
to brush = બ્રશથી સાફ કરવું
pond = તળાવ
a novel = નવલકથા
marbles = લખોટા
to quarrel = લડવું
out = બહાર

LESSON V

The Perfect Tense.

I

I walked a mile.	I **have walked** a mile.
The girl read the story.	The girl **has read** the story.
He invited Rama to dinner.	He **has invited** Rama to dinner.
The customer bought a box of soap.	The customer **has bought** a box of soap.
The master taught us a new lesson.	The master **has taught** us a new lesson.
The child burnt its fingers.	The child **has burnt** its fingers.
The horse ate the grass.	The horse **has eaten** the grass.

અહિં ડાબી બાજુએ આપેલાં વાક્યોમાં ક્રિયાપદનાં ભૂતકાળનાં સાદાં રૂપ વપરાયાં છે.

અમુક ક્રિયા **બની,** એવા અર્થમાં ભૂતકાળનું સાદું રૂપ વપરાય.

જમણી બાજુએ આપેલાં વાક્યોમાં have walked, has read, has called, has bought, has taught, has burnt, has eaten, એ ક્રિયાપદો છે તે દરેકને બે ભાગ છે—

(૧) to have સાહ્યાય્યકારક ક્રિયાપદનું વર્તમાન-કાળનું રૂપ; તથા,

(૨) મુખ્ય ક્રિયાપદનું Past participle.

અમુક ક્રિયા અત્યારે, હુમણાંજ બની ચૂકી છે, પૂર્ણ થઈ છે, એવો અર્થ એ વાક્યોમાં રહેલો છે.

I have walked a mile, હું એક માઈલ ચાલી ચક્યો છું (ચાલવાની ક્રિયા અત્યારે મેં પૂરી કરી છે).

એ વાક્યોનાં ક્રિયાપદો ભૂતકાળમાં છે, અને તે ઉપરાંત હમણાં પૂર્ણ થએલી ક્રિયા સૂચવે છે, માટે તે Present Perfect tense માં કહેવાય.

Perfect = પૂર્ણ

II

I **had walked** a mile/when he started.

The girl **had read** the story/before I met her.

He **had invited** Rama to dinner/before I went to him.

The customer **had bought** a box of soap/before his friend arrived.

The master **had taught** us a new lesson/before you entered the class.

The child **had burnt** its fingers/before I saw the fire.

The horse **had eaten** the grass/before I led him to the pond.

આ વાક્યોમાં પણ મુખ્ય ક્રિયાપદ પૂર્ણ અને બની ચૂકેલી ક્રિયા સૂચવે છે. એ ક્રિયા ભૂતકાળમાં અમુક વખતે પૂર્ણ થએલી હતી—અમુક બીજો બનાવ બન્યો તે પહેલાં પૂર્ણ હતી--એવો એનો અર્થ છે. માટે એ ક્રિયાપદો Past Perfect tense માં કહેવાય. Past Perfect tense માં ક્રિયાપદના બે ભાગ હોય છે—

(૧) To have સાહાય્યકારક ક્રિયાપદનું ભૂતકાળનું રૂપ; તથા,

(૨) મુખ્ય ક્રિયાપદનું Past participle.

Past Perfect tense ને Pluperfect tense પણ કહે છે.

નોંધ. ભૂતકાળમાં બે ક્રિયા થઈ હોય, તેમાંની એક પૂર્ણ થઈ પછીજ બીજી બની—એવો અર્થ હોય ત્યાંજ પહેલી બનેલી ક્રિયા સૂચવવા Past Perfect tense વપરાય છે; જેમકે,

(૧) પહેલી ક્રિયા—

He had finished his work /

(૨) પછીની ક્રિયા—

when I met him.

(હું તેને મળ્યો તે પહેલાં તેણે તેનું કામ પૂરૂ કર્યું હતું.)

III

I will have walked a mile / before he starts.

The girl will have read the story / before I meet her.

He will have invited Rama / before I go to him.

The customer will have bought a box of soap / before the shopkeeper closes the shop.

The master will have taught us a new lesson / before you enter the class.

The child will have burnt its fingers / before I see the fire.

The horse will have eaten the grass / before I lead him to the pond.

આ વાક્યોમાં પણ ક્રિયાપદ પૂર્ણ અને બની ચૂકેલી ક્રિયા સૂચવે છે. એ ક્રિયા ભવિષ્યકાળમાં અમુક વખતે પૂર્ણ થએલી હશે—બીજે અમુક બનાવ ભવિષ્યમાં બને તે પહેલાં એ ક્રિયા પૂર્ણ અને સમાપ્ત થએલી હશે—એવો એનો અર્થ છે. માટે એ ક્રિયાપદો Future Perfect tense માં કહેવાય.

Future Perfect tense માં ક્રિયાપદના બે ભાગ હોય છે—

(૧) To have સાહાય્યકારક ક્રિયાપદનું ભવિષ્યકાળનું રૂપ; તથા

(૨) મુખ્ય ક્રિયાપદનું Past participle.

નોંધ. બે ક્રિયા ભવિષ્યમાં બનનાર છે, તેમાંની એક પૂર્ણ થયા પછીજ બીજી બનશે—એવો અર્થ હોય ત્યાં પહેલી થનાર ક્રિયા સૂચવવા Future Perfect tense વપરાય છે, અને પછી થનાર ક્રિયા સૂચવવા સાધારણ રીતે Present tense વપરાય છે; જેમકે,

(૧) પહેલી ક્રિયા—

He will have finished his work/

(૨) બીજી ક્રિયા—

(before) I meet him.

(હું તેને મળું તે પહેલાં તેણે તેનું કામ પૂરૂં કર્યું હશે.)

સારાંશ

To have નાં રૂપ + મુખ્ય ક્રિયાપદના Past participle
= The Perfect tense.

To have નાં વર્તમાનકાળનાં રૂપ + મુખ્ય ક્રિયાપદના Past participle
= The Present Perfect tense.

To have નાં ભૂતકાળનાં રૂપ + મુખ્ય ક્રિયાપદનાં Past participle
= The Past Perfect tense.

To have નાં ભવિષ્યકાળનાં રૂપ + મુખ્ય ક્રિયાપદનાં Past participle
= The Future Perfect tense.

IV

નકારવાળાં તથા પ્રશ્નાર્થ વાક્યોનાં ક્રિયાપદ Perfect tense માં કેમ વપરાય છે તે નીચેના દાખલાઓથી સમજાશે.

The boy has not done his home-work.
Your horse has not grazed in the field.
The first customer has not bought a box of soap.
He has not punished the boy.
The boy had not done his home-work before he went to school.
Your horse had not grazed in the field when you rode him.
The first customer had not bought a box of soap when the other customers came.
He had not punished the boy before I went to him.
Has he studied his geography lesson?
Has he not learnt his history lesson?
Have you not brushed your teeth?
Have the boys done their homework?
Had he studied his geography lesson before he went to school?

Had he not learnt his history lesson before the master came?

Had you not brushed your teeth when you bathed?

Had the boys done their home-work before they went to play cricket?

Will he have studied his geography lesson before he comes to school?

Shall we not have finished this book before the examination?

Will the man not have risen when the cock crows?

Will the train have left when we reach the station?

મનોયત્ન

1 હમણાં પૂર્ણ થએલી ક્રિયા સૂચવે એમ નીચેનાં વાક્યો લખો.

દાખલો. He wrote the exercise, એ વાક્યને એ પ્રમાણે ફેરાવતાં He has written the exercise એમ થાય.

1 He ruled his notebook with a pencil.
2 He carried his colour-box to school.

3 My uncle wrote letters to his friends.

4 The girl drew water from the well with a bucket.

5 The blacksmith beat the piece of iron with a hammer.

6 These two boys made noise in the class.

7 He made ten runs in the cricket match.

8 He slept for eight hours.

9 All the boys passed in the examination.

10 The postman delivered our letters.

(2) ભૂતકાળમાં પૂર્ણ થઈ ચૂકેલી ક્રિયા સૂચવે એમ એજ વાકયો ફરી લખો.

દાખલો. He wrote the exercise, એ વાકયને એ પ્રમાણે ફેરવતાં He had written the exercise/before you came, એમ થાય.

(3) ભવિષ્યકાળમાં સમાપ્ત થએલી પૂર્ણ ક્રિયા સૂચવે એમ એજ વાકયો ફરી લખો.

દાખલો. He wrote the exercise, એ વાકયને એ પ્રમાણે ફેરવતાં He will have written the exercise/before you come, એમ થાય.

[4] નીચેનાં વાક્યોમાં વપરાયલાં દરેક મુખ્ય ક્રિયાપદનાં Present Perfect tense નાં રૂપ વાપરી વાક્યો ફરી લખો.

1 A fox fell into a well.
2 He tried to get out.
3 A goat came to the well.
4 He drank water from the well.
5 The fox called the goat into the well.
6 The goat jumped into the well.
7 The fox stood on the goat's back.
8 The fox jumped out of the well.
9 The foolish goat died in the well.

[5] નીચેનાં વાક્યોમાં આવેલાં ક્રિયાપદોને પૂર્ણ અને સમાપ્ત થઈ ચૂકેલી ક્રિયા સૂચવે એવા અર્થમાં ફરી લખો. આપેલું ક્રિયાપદ Present, Past, કે Future tense માં હોય તેજ tense માં કાયમ રાખવું.

1 I come from the bazar.
2 He killed a tiger.
3 My niece knits a pair of socks.
4 The engine ran fifty miles an hour.
5 He will ride a cycle.
6 The contractor will build our new house.
7 The farmer will plough his field.
8 The cat killed a rat.

9 The girls gather flowers in the garden.

10 The wolf sees a lamb near a brook.

11 The lamb drank water from the brook.

12 The wolf will kill the lamb.

[6] નીચેનાં વાક્યો સમાપ્ત અને પૂર્ણ થઈ ચૂકેલી ક્રિયા સૂચવે એવા અર્થમાં ફરી લખો.

(આપેલાં વાક્યોનાં ક્રિયાપદ Present, Past, કે Future tense માં હોય તેજ tense માં કાયમ રાખવાં).

1 This boy does not read his lessons.
2 My aunt does not buy jewels.
3 These dogs do not chase goats.
4 These birds do not destroy insects.
5 This boy did not read his lessons.
6 My aunt did not buy jewels.
7 These dogs did not chase goats.
8 These birds did not destroy insects.
9 Does he mend his pencil ?
10 Do they kill the wolf ?
11 Does the goat jump into the well ?
12 Do not horses swim across the river ?
13 Did he mend his pencil ?
14 Did they kill the wolf ?
15 Did the goat jump into the well ?

16 Did not the horses swim across the river ?
17 Shall we walk five miles ?
18 Will the wolf eat the lamb ?
19 Will the contractor build the new school ?
20 Will not the servant sweep the school ?

NEW WORDS

a finger = આંગળી
to start = નીકળવું, શરૂ કરવું
to arrive = આવી પહોંચવું
to enter = દાખલ થવું
a pond = તળાવ
to finish = પૂર્ણ કરવું
to bathe = નહાવું
a cock = મરઘો
to crow = કૂકરે કૂક કરવું
to reach = પહોંચવું
a station = ગાડીને ઉભા રહેવાનું સ્થાન, વિરામ-સ્થળ
a bucket = ડોલ, બાલદી
a run = (ક્રિકેટની રમતમાં) "રન", દોડવાની ક્રિયા
an hour = કલાક
a postman = ટપાલી
to deliver = પહોંચાડવું
to get out = બહાર નીકળવાને
back = પીઠ
to die = મરી જવું
a bazar = બજાર
a wolf = વરૂ
a lamb = ઘેટાનું બચ્ચું
a brook = ઝરો
a jewel = રત્ન
across = માં થઇને

LESSON VI

The Sentence and Punctuation Marks

I. *The Sentence*

An aeroplane passed over the town.

Swallows will come this month.

The boys of this class are not troublesome.

Do you pray ?

Does the engine whistle ?

Has he not an uncle in Bombay ?

Rama, bring the map.

Don't open the door.

Go.

What noise !

આ બધાં વાક્યો છે. એક અથવા વધુ શબ્દ મળી કંઈ પૂરો અર્થ થાય ત્યારે a sentence, વાક્ય કહેવાય.

A sentence = વાક્ય

I

There is no place like home.

Sita cooks rice and vegetables.

The carpenter will not build a boat.

Lila's baby does not cry.

Our white cat caught many mice.

આ વાકયો મૂળ ક્રિયાપદનો જે અર્થ હોય તે બતાવે છે. એવાં વાકયોને Declarative sentence, સ્વાર્થદર્શક વાક્ય કહેવાય.

Declarative = સ્વાર્થદર્શક

II

Will Nala not gather flowers to-day ?

Did you see the new moon ?

How many brothers and sisters have you ?

Where did you meet the man?

Who is your neighbour ?

આ વાક્યો સવાલ સૂચવે છે.

જે વાક્ય કંઈ સવાલ સૂચવે તે Interrogative sentence, પ્રશ્નાર્થ વાક્ય કહેવાય.

Interrogative = પ્રશ્નાર્થ

III

Run.

Go on.

Don't shout.

Boys, begin your work.

Rama, please give me that ball.

God, forgive us our sins.

આ વાક્યો વિનંતિ, પ્રાર્થના કે હુકમ સૂચવે છે.

જે વાક્ય વિનંતિ, પ્રાર્થના કે હુકમ સૂચવે તે Imperative sentence, આજ્ઞાર્થ વાક્ય કહેવાય.

Imperative = આજ્ઞાર્થ.

IV

How beautiful !

What a nice mango !

આ વાક્યો વિસ્મય કે આશ્ચર્ય સૂચવે છે. જે વાક્ય

વિસ્મય કે આશ્ચર્ય સૂચવે તે Exclamatory sentence, આશ્ચર્યસૂચક વાક્ય કહેવાય.

Exclamatory = આશ્ચર્યસૂચક

II *Capital Letters and Punctuation Marks*

1 નીચેનાં વાક્યોમાં Capital letters, મોટા અક્ષર (A, B--એવા) ક્યાં વાપર્યાં છે તે તપાસો:—

(*a*) We read our lessons.
Some children play in the street.
Are you busy ?

(*b*) I called the sweetmeat seller.
He came before I called him.
Kamla and I learn History.

(*c*) Rama will go to Bombay.
We did not see Hari in the class.
They learn the Geography of India.

(*d*) The sixth day of the week is Saturday.

There was no rain in March or April.

My birthday is on the twenty-second day of May.

આ વાક્યોથી જણાશે કે—

(*a*) દરેક વાક્ય Capital letter થી શરૂ કરી લખાય છે.

(*b*) પહેલો પુરુષ એકવચનનું પહેલી વિભક્તિનું સર્વનામ I હમેશાં Capital letter માં લખાય છે.

(*c*) દરેક વિશેષનામ Capital letter થી શરૂ કરી લખાય છે.

(*d*) વર્ષના મહિના અને અઠવાડીઆના દિવસનાં નામ Capital letter થી શરૂ કરી લખાય છે.

2 નીચેનાં વાક્યોમાં આવેલાં વિરામચિહ્નો તપાસો—

(*a*) Rama, go to the market.

He has books, slate, pencils, and pictures.

We visited Delhi, the capital of India.

Try, try again.

The boy is, I think, very idle.

વાક્યમાં જ્યાં સહેજ વિરામની જરૂર જણાય ત્યાં Comma, અલ્પવિરામચિહ્ન (,) મુકાય છે.

(*b*) The boy drives the cattle.
There are many birds on the tree.
Please give me that cap.
Put the book on the table.
I shall see Mr. Patel to-morrow.

દરેક Declarative અને Imperative વાક્ય ને છેડે Full stop, પૂર્ણવિરામચિહ્ન (.) મુકાય છે.

વળી અમુક શબ્દનું ટૂંકું રૂપ લખ્યું છે, એટલે કે તેના થોડાક અક્ષરો લખ્યા નથી, એમ બતાવવા તે ટૂંક રૂપને છેડે Full stop મુકાય છે; જેમકે,

Mr. એ Mister નું ટૂંકું રૂપ છે.
Mrs. એ Mistress નું ટૂંકું રૂપ છે.
Jan. એ January નું ટૂંકું રૂપ છે.
Dec. એ December નું ટૂંકું રૂપ છે.

(*c*) Has he a parrot ?
Are there roses in your garden ?

Does he not ride a cycle?
Will he come soon?

દરેક Interrogative વાક્યને છેડે Mark of interrogation, પ્રશ્નચિહ્ન (?) મુકાય છે.

(*d*) What a pretty view this is!
Oh!
Alas!

દરેક Exclamatory વાક્ય ને છેડે, તેમજ અચાનક લાગણી કે આશ્ચર્ય સૂચવતા શબ્દોની પછી Mark of exclamation, આશ્ચર્યચિહ્ન (!) મુકાય છે.

(*e*) He says, "I shall stop the noise".
Rehman said, "Why is Suman late?"
The teacher wrote on the blackboard, "The earth moves round the sun".

કોઈના બોલેલો અથવા લખેલો શબ્દોને ફેરફાર વિના ઉતારો કર્યો હોય ત્યારે એવા શબ્દો Quotation marks, અવતરણચિહ્નો (" ") માં મુકાય છે.

મનોયત્ન

(1) નીચે આપેલાં Sentences કયા અર્થમાં છે, એટલે કે Declarative, Interrogative, Imperative અથવા Exclamatory છે તે જણાવો.

1 Sita places her foot on the box.
2 Shall we go to the garden ?
3 The train does not stop here.
4 Tell me the truth.
5 Who wrote on the blackboard ?
6 Will you give me some water ?
7 Ring the bell.
8 How sad!
9 The girl could not recite the poem.
10 Is the servant busy ?
11 Thou shalt not steal.
12 Our neighbour has many parrots.
13 Open your books.
14 Poor creature !
15 The farmer begins his work in the morning.
16 My uncle will meet me in the garden.

(2) Write eight Declarative Sentences, eight Interrogative Sentences, four Im-

perative Sentences, and two Exclamatory Sentences.

(3) જરૂર હોય ત્યાં capital letters વાપરી નીચેનાં વાક્યો ફરી લખો.

1 we met manu and mahomed in bombay.

2 the chief towns of india are delhi, calcutta, bombay, madras, and allahabad.

3 mena and i will go to the fair on wednesday, the 6th of january.

4 the boy's name is hemu. his sister's name is lila. his father's name is hansraj. hemu and lila are brother and sister. they are hansraj's children. hemu will come here, and my sister sita and i will play with him.

5 my cousin mena came here on tuesday after hari left this town. she will go to nagpur in june, and return here in september or october.

(4) યોગ્ય Punctuation marks વાપરી નીચેનાં વાક્યો ફરી લખો.

(જ્યાં Punctuation marks ની જરૂર છે ત્યાં ^ ચિહ્ન મુકયું છે).

1 Sita ^ do you play cricket ^
No ^ I do not ^
Yes ^ I play cricket ^

2 We visited Surat ^ Ajmere ^ Delhi ^ and Benares ^

3 We learn English ^ Gujarati ^ History ^ Geography ^ Arithmetic ^ and Drawing ^

4 Kick that ball ^

5 Write your name on the black-board ^

6 Do you write your name on your books ^

7 What is your name ^ and what is your father's name ^

8 My name is Dina ^ and my father's name is Dinshaji ^

9 Where is the servant ^ Call him soon ^

10 Mr ^ Gandhi lives in Ahmedabad ^

11 When will Mrs ^ Gandhi come here ^

12 How many brothers and sisters have you ^

13 Poor mouse ^ The cat killed it ^
14 Answer my question ^
15 Mena, will you answer my question ^
16 The boy said ^ ^ I am not ill to-day ^ ^
17 The master said ^ ^ Work while you work ^ and play while you play ^ ^
18 The mouse said to the lion ^ ^ Please don't kill me ^ ^
19 The master said ^ ^ Boys ^ behave yourselves ^ ^
20 The master said ^ ^ Boys ^ did you make noise ^ ^

NEW WORDS

a sentence = વાક્ય
punctuation = વિરામ
a mark = ચિહ્ન
an aeroplane = વિમાન
to pass = પસાર થવું
to bloom = ખીલવું
mischief = તોફાન
an engine = ઈંજિન
to whistle = સીસોટી વગાડવી
a map = નકશો

noise = અવાજ
like = જેવું
a place = જગા, સ્થાન
a vegetable = વનસ્પતિ
a boat = હોડી
to meet = મળવું
to shout = બૂમ મારવી
to forgive = માફ કરવું
a sin = પાપ
beautiful = સુંદર

a mango = કેરી
capital = મોટો (Capital letter = મોટો અક્ષર, જેમ કે A, B)
a letter = અક્ષર
before = પહેલાં
rain = વરસાદ
a picture = ચિત્ર
to visit = મુલાકાત લેવી
a capital = રાજધાનીનું શહેર, મુખ્ય શહેર
again = ફરીથી
to drive = હાંકવું
Mister = પુરુષના નામ આગળ માનાર્થ ચિહ્ન, (જેમ આપણામાં રા. રા. છે તેમ એનું નારી જાતિનું રૂપ—*Mistress*)
a cycle = સાઇકલ
soon = જલદી
to stop = અટકાવવું, અટકવું
the earth = પૃથ્વી
to move = ખસવું, ખસેડવું, ફરવું
round = ગોળ, આજુબાજુ
a cup = પવાલું
to ring = વગાડવું
sad = દિલગીરી ભર્યું
a poem = કવિતા
to steal = ચોરી કરવી
creature = પ્રાણી
chief = મુખ્ય
a fair = મેળો
to return = પાછા ફરવું, પાછા આવવું
drawing = ચિત્રકામ
to live = રહેવું, જીવવું
while = જ્યારે

LESSON VII

Looking Back—All the Tenses

The boy opens a book. આ વાક્યોના ક્રિયાપદને આગલા પાઠોમાં બતાવેલા જુદા જુદા કાળોનાં રૂપમાં ફેરવી લખીએ તો નીચે પ્રમાણે વાક્યો બને.

1 The boy opens a book. } Present tense.

2 The boy opened a book.	Past tense.
3 The boy will open a book.	Future tense.
4 The boy is opening a book.	Present progressive tense.
5 The boy was opening a book.	Past progressive tense.
6 The boy will be opening book.	Future progressive tense.
7 The boy has opened a book.	Present perfect tense.
8 The boy had opened a book.	Past perfect tense.
9 The boy will have opened a book.	Future perfect tense.

મનોયત્ન

[1] નીચેના મનોયત્નો જોડે જે ક્રિયાપદ કૌંસમાં બતાવ્યું હોય તે ખાલી રાખેલી જગામાં વાપરી ચાલુ ક્રિયા સૂચવતાં વાક્યો બનાવો.

દાખલો. The man.........in the water (to swim) સૂચવ્યા પ્રમાણે વાક્ય બનાવતાં, The man swims in the water, એમ થાય.

1 The horse......into the water. (to jump)
2 An aeroplane......over the town. (to fly)
3 The baby......in its cradle. (to smile)
4 The girl......a nice doll. (to have)
5 Do you.........your lessons in the morning? (to do)
6 The bad boy......his clothes. (to sail)
7 ......the children happy? (to be)
8 My white cat......many mice. (to catch)

[2] એજ મનોયત્નો જોડે જે ક્રિયાપદ કૌંસમાં બતાવ્યું હોય તે ખાલી રાખેલી જગામાં વાપરી ભૂતકાળમાં થએલી ક્રિયા સૂચવતાં વાક્યો બનાવો.

દાખલો. The man......in the water (to swim) સચવ્યા પ્રમાણે વાક્ય બનાવતાં, The man swam in the water એમ થાય.

[3] એજ મનોયત્નો જોડે જે ક્રિયાપદ કૌંસમાં બતાવ્યું હોય તે ખાલી રાખેલી જગામાં વાપરી હવે પછી બનનારી ક્રિયા સૂચવતાં વાક્યો બનાવો.

દાખલો. The man.........in the water (to swim) સૂચવ્યા પ્રમાણે વાક્ય બનાવતાં, The man will swim in the water એમ થાય.

[4] નીચેનાં વાક્યોમાં જણાવેલી ક્રિયા અત્યાર પહેલાં થઈ હોય એવો અર્થ થાય, એમ ફેરફાર કરો:—

A stag goes to a pool of water. He sees his own shadow in the clear water. He admires the beautiful branches of his horns. His legs are very thin and slender. Therefore he does not like them. Just then he hears the huntsmen's shouts. The huntsmen's dog chase him. He runs for his life. His thin legs carry him a long way off. He runs into a jungle. There are many bushes in the jungle. The bushes catch the branches of his horns. The dogs come up. They kill him.

[5] એજ વાક્યોમાં જણાવેલી ક્રિયા હવે પછી થનાર હોય એવો અર્થ નીકળે એમ ફેરફાર કરો.

[6] નીચેનાં વાક્યોમાં સૂચવાયલી ક્રિયા ચાલુ અને અપૂર્ણ હોય એવો અર્થ થાય તેમ ફેરફાર કરો.

1 The boy stood on the burning deck.
2 The woman washes her clothes.
3 He will pour water on the fire.
4 They had flown a kite.
5 The boys shake the big trees in your garden.
6 The policeman stops the cyclist.

7 The carpenter made a chair for me.
8 Did he walk on the lawn?
9 Does the tailor make my shirt?
10 The cuckoo sang from a branch of the mango tree.

[7] નીચેનાં વાકયોમાં આવતાં ક્રિયાપદનાં જેટલાં રૂપ બની શકતાં હોય તેટલાં વાપરી દરેક વાકય ફરી લખો. એ રીતે નવાં બનાવેલાં વાકયોનાં ક્રિયાપદ કયા કાળમાં છે તે જણાવો, અને એ રીતે બનેલાં જુદાં જુદાં વાકયોનાં અર્થમાં શું ફેર છે તે (મોંઢેથી) સમજાવો.

1 He solves an example in Arithmetic.
2 The master taught us a new lesson.
3 She does not comb her hair.
4 The school will reopen to-morrow.
5 We shall not go to the office.
6 The two friends are carrying a goat to the market.
7 The judge was asking the prisoner's name.
8 He had stolen some money.
9 The birds will have flown from the cage.
10 The labourer will be digging a well.

NEW WORDS

to dash = ઝંપલાવવું, કુદી પડવું
to smile = હસવું
a stag = સાબર
a pool = ખાબોચીઉં
a shadow = છાયા
clear = સ્વચ્છ
to admire = વખાણ કરવાં
a branch = શાખા
slender = નાજુક
therefore = તેથી
a huntsman = શીકારી
a shout = બૂમ
to chase = પાછળ દોડવું
life = જિંદગી
way = રસ્તો
off = દૂર
a jungle = જંગલ
deck = વહાણનું તુતક
a kite = પતંગ
a cyclist = સાઈકલ પર બેસનાર
a tailor = દરજી
a shirt = ખમીસ
a cuckoo = કોયલ
a chapter = પ્રકરણ
to comb = હોળવું
hair = વાળ
an office = કચેરી
a prisoner = કેદી
a judge = ન્યાયાધીશ

WORDS AND MEANINGS

about = આશરે
across = માં થઇને
admire = વખાણ કરવાં
aeroplane = વિમાન, એરોપ્લેન
again = ફરીથી
aloud = મોટેથી
always = હમેશાં
answer = જવાબ
any = ગમે તે એક ; કોઇક
appear = દેખાવું
apple = સફરજન
arise = ઊગવું
arithmetic = ગણિત
arm = હાથ
arrive = આવી પ્હોંચવું
aside = બાજુએ
ask = પૂછવું
at once = એકદમ
attend = માં હાજર રહેવું, ધ્યાન આપવું
back = પીઠ
bake = સેકવું
bark = ભસવું
bask = તડકો ખાવો
basket = ટોપલી
bathe = નહાવું
bazar = બજાર
bear = વહી જવું, સહન કરવું, જન્મ આપવો
beat = ફટકાવવું, ઠોકવું, મારવું
become = થવું
bed = બીછાનું, પથારી
before = પહેલાં
beggar = ભિખારી
begin = શરૂ કરવું
bell = ઘંટ
bend = વાળવું
bid = કહેવું, ફરમાવવું
bind = બાંધવું
birth = જન્મ
birthday = જન્મદિવસ
bite = કરડવું
blackboard = કાળું પાટીઉં
blacksmith = લુહાર
bleed = લોહી નીકળવું, લોહી કાઢવું
bless = આશીર્વાદ આપવા
blind = આંધળું
bloom = ખીલવું
blow = ફૂંકવું, ફુંકાવવું

boat = હોડી, નાનું વહાણ
boil = ઉકાળવું, ઉકળવું
bone = હાડકું
branch = શાખા
bread = રોટલી
break = ભાંગવું
bright = ચળકતું
bring = લાવવું
brook = ઝરો
brush = બ્રશથી સાફ કરવું
bucket = ડોલ, બાલદી
buffalo = ભેંસ
build = બાંધવું
burst = ફાટવું
business = ધંધો
but = પણ
button = બટણ
buzz = ગણગણ કરવું
by = વડે
camp = છાવણી
cane = નેતર, નેતરની સોટી
captain = રમતની ટૂકડીનો સરદાર
carpenter = સુથાર
capital = મોટો, રાજધાનીનું શહેર, મુખ્ય શહેર
capital letter = મોટો અક્ષર જેમકે A, B
carry = લઈ જવું, ઉપાડી જવું
cast = કાઢી નાખવું, ફેંકી દેવું
cost = કીમત પડવી
cat = બિલાડી
catch = પકડવું
cattle = ઢોર
chalk = ચાક
chapter = પ્રકરણ
charm = મોહ પમાડવો
chase = પાછળ દોડવું
chief = મુખ્ય
chirp = ચીંચીં કરવું
clear = સ્પષ્ટ
climb = ચઢવું
cling = વળગવું
close = બંધ કરવું
cloth = કપડું
comb = વાળ હોળવા
comma = અલ્પવિરામનું ચિહ્ન
contain = અંદર ધરાવવું
cook = રાંધવું
cotton = કપાસ, રૂ
copy = નકલ કરવી
corn = અનાજ
cowherd = ગામનો ભરવાડ
cradle = પારણું
creature = પ્રાણી
creep = પેટ ઘસડી ચાલવું, ધીમે ધીમે ચાલવું
crush = કચડી નાખવું

cry = રડવું
crow = કૂકરેકૂક કરવું
cuckoo = કોયલ
cup = પ્યાલું
curry = કઢી
curse = શાપ આપવો
customer = ઘરાક
cut = કાપવું
cycle = સાઇકલ
cyclist = સાઇકલ પર બેસનાર
daily = દરરોજ
dare = હિંમત કરવી
dash = ઝંપલાવવું, કુદી પડવું
deck = વહાણનું તૂતક
declarative = સ્વાર્થદર્શક
deliver = પહોંચાડવું
den = ગુફા
diary = નોંધપોથી
dig = ખોદવું
die = મરી જવું
diligent = મહેનતુ
dine = જમવું
dinner = જમણ,
dip = બોળવું
direct object = મુખ્ય કર્મ, (બીજી વિભક્તિનું કર્મ)
dive = ડૂબકી મારવી
doctor = ડાક્ટર, વૈદ્ય
draw = ખેંચવું
drawing = ચિત્રકામ
dress = કપડાં પહેરવાં, કપડાં પહેરાવવાં
drop = પાડવું, નાંખવું
drive = હાંકવું
dry = સુકાવવું
eagle = ગરૂડ પક્ષી
ear = કાન
earth = પૃથ્વી
east = પૂર્વ
english = અંગ્રેજી
engine = ઍંજિન
enter = દાખલ થવું
evening = સાંજ
every = દરેક
examination = પરીક્ષા
exclamatory = આશ્ચર્યસૂચક
exercise = મનોયત્ન
explain = સમજાવવું
fail = નિષ્ફળ જવું
fair = મેળો
fall = પડવું
farmer = ખેડૂત
fast = જલદી
fear = બ્હીવું
feed = ખવાડવું
feel = લાગવું, અડકવું
fetch = લાવવું
fill = ભરવું

find = શોધી કાઢવું
finish = પૂર્ણ કરવું
fix = જડવું, ચોક્કસ કરવું
flap = ફફડાવવું
flee = નાસી જવું
fling = ફેંકવું
flower-bed = ફૂલના કયારા
fly = ઊડવું
food = ખોરાક
football = ફૂટબૉલ
foolish = મૂર્ખ
for = ને માટે
forgive = માફ કરવું
forsake = તજવું
free = છૂટું, સ્વતંત્ર, મફત
freeze = ઠરવું, ઠારવું
from = થી, માંથી
future = ભવિષ્ય
game = રમત
gardener = માળી
garland = હાર
gather = ભેગા કરવું
geography = ભૂગોળ
get = મેળવવું
get out = બહાર નીકળવું
gift = બક્ષિસ
god = ઈશ્વર
goldsmith = સોની
grind = દળવું, પીસવું
grow = ઉગાડવું, ઉગવું, વધવું
guest = મહેમાન
hair = વાળ
hammer = હથોડો
handkerchief = રૂમાલ
hang = લટકાવવું, ફાંસીએ ચઢાવવું
hard = સખત, સખત રીતે
head = મુખ્ય; માથું
headmaster = મુખ્ય શિક્ષક
hear = સાંભળવું
help = મદદ કરવી
health = તંદુરસ્તી
hide = સંતાડવું
high = ઊંચું
hive = મધપૂડો
hit = તાકીને મારવું
hold = પકડવું
hole = દર, કાણું
hour = કલાક
hum = ગણગણાટ કરવો
huntsman = શિકારી
hurt = ઇજા કરવી
idle = આળસુ
imperative = આજ્ઞાર્થ
India = હિન્દુસ્તાન
indirect = ગૌણ
industrious = ઉદ્યમી
interrogative = પ્રશ્નાર્થ
into = ની અંદર

intransitive = અકર્મક
irregular = અનિયમિત
iron = લોઢું
jail = બંદીખાનું, કેદખાનું
jewel = રત્ન
join = મેળવવું
judge = ન્યાયાધીશ
jug = લોટો, ભોટવો
jungle = વન
key = ચાવી
kick = લાત મારવી
kill = મારી નાંખવું
kindness = માયા, મેહેરબાની
kiss = ચુંબન કરવું
kite = સમડી, પતંગ
knit = ગૂંથવું
know = જાણવું
labourer = મજૂર
lamb = ઘેટાનું બચ્ચું
lamp = દીવો
lash = ચાબૂકથી ફટકાવવું
last = છેલ્લું
lay = મૂકવું
lead = દોરવવું
learn = શીખવું
leave = છોડી જવું
lie = સૂઇ રહેવું, પડી રહેવું
lend = ધીરવું
let = ભાડે આપવું, કરવા દેવું
letter = પત્ર
library = પુસ્તકાલય
lick = ચાટવું
lie = જૂઠું બોલવું
life = જિંદગી
lift = ઊંચકવું
light = સળગાવવું, દીવો, પ્રકાશ, તેજ
like = જેવું
load = ભાર ભરવો, લાધવું
look = ધ્યાન આપી જોવું
lose = ખોવું
mango = કેરી
map = નકશો
marbles = લખોટા
march = કૂચ કરવી
mark = ચિહ્ન
mason = કડીઓ
match = હરિફાઈની રમત
medicine = દવા
meet = મળવું
mend = સુધારવું, ઘડવું
mile = માઇલ
mischief = તોફાન
Mr. = Mister = પુરુષના નામ આગળ માનાર્થે ચિહ્ન (જેમ આપણામાં રા. રા. છે તેમ)
mix = એકઠું કરવું ; મિશ્ર કરવું

money = પૈસા
moon = ચાંદ
morning = સવાર
motor car = મોટર ગાડી
move = ખસવું, ખસેડવું, ફરવું
nail = ખીલો
naughty = તોફાની
neighbour = પાડોશી
net = જાળ
newspaper = છાપું, વર્તમાનપત્ર
night = રાત
noise = અવાજ
note-book = નોટબુક, લખવાની ચોપડી
novel = નવલકથા
now = હમણાં
obey = આજ્ઞા પાળવી
o'clock = ઘડિઆળનો વખત
off = દૂર
offer = આપવા માંડવું
office = કચેરી
open = ઉઘાડવું
order = હુકમ
out = બહાર
over = થી; ઉપર
paint = ચીતરવું
palm-tree = તાડનું ઝાડ
participle = કૃદંત
pass = પસાર થવું
past = ભૂત
pebble = કાંકરો
pay = આપવું
perfect = પૂર્ણ
pick = ચૂંટવું
picture = છબી, ચિત્ર
piece = ટૂકડો
place = જગા
plant = રોપવું
plough = ખેડવું, હળ ફેરવવું
pocket = ખીસું, ગજવું
poem = કવિતા
policeman = પોલિસ
polish = સફાઈ આણવી
pond = તળાવ
pool = ખાબોચીઉં
poor = ગરીબ
postman = ટપાલી
post office = પોસ્ટ ઑફિસ
pot = વાસણ
pour = રેડવું
praise = વખાણ કરવાં
present = બક્ષિસ; વર્તમાન
press = દબાવવું
price = કીંમત
print = છાપવું
prisoner = કેદી
progressive = ચાલુ
pry = અંદર જોવું

prize = ઇનામ
promise = વચન આપવું
promote = વર્ગ ચઢાવવો
pull = ખેંચવું
punctuation = વિરામ
punish = શિક્ષા કરવી
put = મૂકવું
quarrel = લડવું
race = શરત
rain = વરસાદ
reach = પહોંચવું
reap = લણવું
regular = નિયમિત
reopen = ફરીથી ઉઘાડવું
respect = માન આપવું
return = પાછા ફરવું, પાછા આવવું
rice = ચોખા
rid = દૂર કરવું
ring = વગાડવું (દા. ત. ઘંટ)
right = જમણું, ખરૂં
ripe = પાકું
rise = ઊગવું, ઉઠવું
river = નદી
roar = ગર્જના કરવી
rock = હીંચોળવું
rope = દોરડું
round = ગોળ, આજુબાજુ
rule = આંકવું
run = (ક્રિકેટની રમતમાં) "રન", દોડવાની ક્રિયા
sad = દિલગીરીવાળું
sail = હંકારવું
say = કહેવું
scout = બાળ વીર
scorpion = વીંછી
seek = શોધવું, ખોળવું
send = મોકલવું
sentence = વાક્ય
servant = નોકર
set = આથમવું, ગોઠવવું, બેસાડવું
sew = સીવવું
shadow = પડછાયો
shake = હલાવવું, હાલવું, ધ્રુજાવવું
shave = હજામત કરવી
shirt = ખમીસ
shoot = તાકીને મારવું
shopkeeper = દુકાનદાર
shout = બૂમ, બૂમ મારવી
show = બતાવવું
shrub = છોડવો
shut = બંધ કરવું
sin = પાપ
sink = ડુબવું, ડુબાવવું
sky = આકાશ
sley = હણવું
slender = નાજુક
smile = હસવું

snake = સાપ
soap = સાબુ
sock = મોજું
soil = બગાડવું
some one = કોઈ એક
soon = જલદી
sow = રોપવું, વાવવું
spade = કોદાળી
sparrow = ચકલી
speak = બોલવું
spend = ખરચવું, ગાળવું
spin = કાંતવું
spit = થૂંકવું
split = ચીરવું
spread = પાથરવું
spring = કૂદવું, ઉછળવું
stab = કટાર મારવી, અણીથી ભોંકવું
stag = સાબર
stand = ઉભા રહેવું
star = તારો
start = નીકળવું
station = ગાડીને ઉભા રહેવાનું સ્થાન, વિરામસ્થાન
stay = રહેવું
steal = ચોરી કરવી
stick = ચોંટવું, વળગવું
sting = ડંખ દેવો
stocking = મોજું
stop = અટકાવવું, અટકવું
story = વાર્તા
strike = મારવું, ઠોકવું, ફટકાવવું
strive = કોશીશ કરવી
sum = સરવાળો, દાખલો
sunshine = તડકો
swear = સમ લેવા
sweet = મધુર, મીઠું
sweetmeats = મીઠાઈ
swim = તરવું
swing = હીંચકા ખાવા
syllable = પદ
tailor = દરજી
take = લેવું
teach = શીખવવું
tear = ચીરવું
teeth = દાંત
tense = કાળ
thank = આભાર માનવો
therefore = તેથી
these = આ (this નું બ.વ.)
those = પેલા
thief = ચોર
think = વિચાર કરવો
thirsty = તરસ્યું
throw = ફેંકવું
thrust = ઘોંચવું
tidy = સ્વચ્છ
till = ખેડવું

time = વખત
together = સાથે
to-morrow = આવતી કાલે
touch = અડકવું
train = ગાડીઓની હાર
transitive = સકર્મક
tread = પગ નીચે છૂંદવું
truth = સત્ય
try = કોશીશ કરવી
turban = પાઘડી
turn = બદલો
twinkle = ઝળક ઝળક ચળકવું
umbrella = છત્રી
under = નીચે
use = વાપરવું
vegetable = શાકભાજી, વનસ્પતિ
visit = મુલાકાત લેવી
wake = જાગવું
wash = ધોવું
washerman = ધોબી
waste = બગાડવું
watch = ધ્યાનથી જોવું
water = પાણી રેડવું
water = પાણી
way = રસ્તો
wear = પહેરવું
weave = વણવું
well = સારી રીતે
west = પશ્ચિમ
while = જ્યારે
whistle = સીસોટી વગાડવી
whole = આખું
win = જીતવું
wind = ગોળ લપેટવું
wing = પાંખ
with = વતી
wolf = વરૂ
wood = લાકડું
work = કામ કરવું
worship = પૂજા કરવી
write = લખવું
yesterday = ગઈ કાલે